

bb. 90. /a belföldi.....folyt./gw

71. csillagvizsgáló premierje
72. üdvözlő távirat
73. bucsulátogatás
74. az mszmp kb üdvözlő távirata
75. megkezdődtek a bábolnai napok
76. antalfi mária kiállítása
77. tervszerűen gyűjtik a hazai románok néphagyományait
78. bács-kiskunban épül az ország második jéghárító rakétakilövő rendszere
79. budapestre érkezett a portugál kommunista párt küldöttsége
80. diszkont áruház nyílt szolnokon
81. kamarazenei napok kezdődtek szegeden
82. a szemüveglencse gyártásáról
83. időjárásjelentés
84. fogadás a kínai nemzeti ünnep alkalmából
85. áramkimaradás a ii. kerületben
86. befejeződött a közelmúlt történelméről rendezett tudományos ülés
87. a szerkesztőségek figyelmébe
88. halálos baleset
89. a szerkesztőségek figyelmébe
90. hírjegyzék

/mti/

- . -

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében

főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztették: fehér péter, halasi györgy, koronczay emil

v é g e

21.04/gw

- . -

- 56 -

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

p é n t e k
-----

bb 1. a szovjet kultúra és tudomány háza októberi programjából
ag um dg kz 1981. október 2.

októberben is gazdag, színes programokkal várja az érdeklődőket a szovjet kultúra és tudomány háza budapesten, a semmelweis utcában. a szovjetunió fiatal magyar művészek szemével című képzőművészeti kiállítás október 5-ig tekinthető meg; október 9-től 26-ig pedig azoknak a magyar képzőművészeknek a tárlata várja a látogatókat, akik a szovjetunióban végezték tanulmányukat.

a volt szovjet ösztöndíjasok októberben is minden vasárnap találkozhatnak 4-én például a moszkva nem hisz a könnyeknek című oscar-díjas alkotást tekintik meg. ugyancsak minden vasárnapi program a napocska gyermekklub, ahol a legkisebbeknek vetítenek rajzfilmeket.

néhány további érdekes program: a fejlett szocializmus társadalmi és gazdasági kérdéseiről október 6-án tartanak elméleti szemináriumot. a kijevei bolsevik kulturház barátság népi tánc-együttesének műsorára október 8-án kerül sor. szovjet zeneszerzők új műveivel ismerkedhetnek a zenekedvelők az október 15-i hanglemezkonzerten. a xii. kerületi általános iskolák és gimnáziumok tanulói orosz és szovjet zeneszerzők műveiből adnak hangversenyt október 25-én. a kortárs ifjúsági barátság klub a lenini komszomol megalakulásának 63. évfordulója tiszteletére október 29-én rendez ünnepséget. a nagy októberi szocialista forradalom győzelmének 64. évfordulója alkalmából számos dokumentum és játékfilm vetítésére, előadására kerül sor. /mti/

- . -
- 1 -

bb 2. népi ellenőrök mezőgazdasági vizsgálatai

ag um dg

1981. október 2.

a népi ellenőrök a közelmúltban két megye és egy város mezőgazdaságának helyzetével foglalkoztak.

heves megye tizenöt mezőgazdasági nagyüzemében azt vizsgálták, miként gazdálkodnak a termelőalapokkal. egyebek között megállapították, hogy csekély mértékben - főleg ipartelepítés, erdősítés miatt - csökkent a mezőgazdaságilag művelt terület; kedvezően változott, növekedett a szőlőültetvény. továbbra is jelentős a rétek, legelők aránya, mintegy ötöde az összes területnek. ezek fűvét azonban sok helyen nem hasznosítják teljes egészében takarmányozásra, és megfelelő gépek, eszközök hiányában a növénytermesztés melléktermékeit sem használják föl eléggé az állattenyésztésben. a vizsgálat mezőgazdasági üzemek állóeszköz-állományának nagysága egymástól lényegesen eltér: akad olyan, ahol 20 ezer, másokban 60 ezer forint körüli az egy megművelt hektárra jutó állóeszköz-érték. a vizsgált üzemek egy részénél megfelelő fejlesztési alap hiányában még nullára leírt gépeket, járműveket is használnak. megtörténik, hogy az amortizációs alapot nemcsak az elhasznált eszközök cseréjére, hanem például alaphiány-pótlásra, hiteltörlesztésre fordítják. ezeknél a szövetkezeteknél javítani kell a vezetés színvonalát, a termelési technológiát - figyelmezteti az irányító szerveket a heves megyei népi vizsgálata.

a békés megyei népi ellenőrök még 1979-ben arról gyűjtöttek tapasztalatokat, hogyan, mennyire használják ki a korszerű technikai eszközöket, a termelési adottságokat a megye termelőszövetkezetei. idei utóvizsgálatuk során megállapították, hogy két évvel korábbi javaslataik alapján jelentős, pozitív változás történt. a most vizsgált hat termelőszövetkezetnél az ellenőrzés nyomán újabb javaslátokat is tettek: a kötegyáni petőfi tsz-ben például

növelni kellene a képzett szakemberek számát, a csorvási Lenin tsz-ben pedig belső ellenőr alkalmazását szorgalmazzák. a battonyai május 1. tsz-ben csökkenteni szükséges a növénytermesztés költségeit és növelni a szakemberek számát. a szeghalmi sárréti tsz tehenészetében a tömegtakarmány-ellátást kell javítani, ebben segíthetne a füzesgyarmati lucernatermesztési rendszer. a biharugrai felszabadult föld tsz szarvasmarhágazatában ugyancsak magasak a költségek, ezek csökkentését, a takarmányozás gondjainak enyhítését javasolják a békés megyei ellenőrök.

karcag területéből mintegy 6400 hektár a legelő. a városi népi helyi mezőgazdasági nagyüzemek legelőgazdálkodásával foglalkozva megállapította: az összefüggő, nagy területű legelők kiválóan alkalmasak a nagyüzemi hasznosításra, ám ezeket nem kellőképpen használják ki.

/folyt.köv./

- 2 -

bb 2. /népi ellenőrök mezőgazdasági. folyt./um

a réteken főleg szarvasmarhákat legeltetnek, de a május 1. tsz a gyenge, szikes földön egy idő óta kísérletképpen juhokat tart - kimagasló eredménnyel. a népi ellenőrök azt tapasztalták, hogy kevés helyen és ritkán öntözik a legelőt, azok javítására nem használnak elegendő mennyiségű műtrágyát. a vizsgálatot végző szakemberek szerint karcagon a jövőben hasznosítani kell minden olyan gyepterületet, amelynek termése ezt lehetővé teszi. több állatot kell tartani, azok elhelyezésére olcsó, de korszerű megoldásokat keresni. /mti/

bb 4. újabb tagozatos iskolák lesznek a xvii. kerületben

don um dg kz

1981. október 2.

ahogyan magasodnak a házak, úgy sokasodnak a gondok is budapest egyik legdinamikusabban fejlődő városrészében, a xvii. kerületben. a helyi tanács legutóbbi ülésén ezért foglalkoztak a közoktatás személyi és tárgyi feltételeinek javításával, és egyidűjleg meghatározták a feladatokat is.

a legfontosabb, hogy elkészüljenek a tervezett új tantervek. a zrinyi utcai iskola átadását követően - a zsűfolttság enyhítéséért - több tanintézet körzethatárát módosítják majd. az akácvirág utcai épületet a következő esztendőben újítják fel úgy, hogy ott már jövő ilyenkor taníthassanak. hat tanteremmel bővítik a kép utca 14. szám alatti iskolát.

az oktatási programban szerepel a tagozatos osztályok számának a növelése. elsősorban a matematika, a fizika, az ének-zene és a testnevelés tantárgyakból szerveznék tagozatokat. a pesti uti iskolában testnevelési, a zrinyi utcai iskolában ének-zene tagozatot hoznak létre. több helyen szervezik meg az orosz nyelv osztott csoportokban történő oktatását. felmerült: ahol a személyi és a tárgyi-technikai feltételek adottak, ott célszerű lenne kezdeményezni a második idegen nyelv /az angol, a francia, a német/ oktatásának bevezetését.

a kerületben az oktatási feladatok megvalósítása érdekében 1985 végéig kétszáz új általános iskolai nevelői állást szerveznek. /mti/

- 3 -

bb 3. vasárnap zárul a budai lakásbemutató - közdeményezések az új lakásépítési módszerek hasznosítására

i sb um st kz

1981. október 2.

a csaknem egy hónapos nyitvatartást követően vasárnap zárul budán, a beregszász utca és az eper utca között felépített csoportos telepítésű sorházak és családi házak mintaépületeinek bemutatója, amelyen elsősorban a házgyári panelekből össze-szerelt családi otthonokat vonultatták fel a tervezők és kivitelezők. az építésügyi és városfejlesztési minisztériumban kapott felvilágosítás szerint a vártnál is nagyobb érdeklődés nyilvánult meg a bemutató iránt. az ismeretszerzés kétoldalu volt, mert nemcsak az építetők ismerték meg a paneles családi és sorházak kínálatát, hanem a tervezők és a kivitelezők valóságos közvéleménykutatás alapján tájékozódhattak az építetők igényeiről.

a budapesti lakásépítő vállalat paneles és alagutzszerű sorházai iránt küöttönösen nagy érdeklődés nyilvánult meg, s a látogatók tetszését elsősorban a célszerű lakásbeosztások nyerték meg. az észrevételek alapján további variációkat dolgoznak ki, s a látogatók kívánságait hasonlóképpen figyelembe veszi a többi kiállító is. egyebek között a kecskeméti a tetszést aratott lakásbeosztás érvényesítésén túl a homlokzatot fejlesztik majd. a dél-magyarországi magas- és mélyépítő vállalat sorházai iránt azért volt nagy érdeklődés, mert a korszerűségeen túl lakásárban is kedvezőbbet ajánlott, mint a versenytársak. sok látogató méltatta elismeréssel a hajdu megyei állami építőipari vállalat ikernházát, amely gazdaságosan továbbfejleszthető, az első bővítési ütemben a tetőtér beépítésével, majd a következő fejlesztés alkalmával a garázs és a nagyszülőnek vagy a felnőtt gyermek-eknek berendezhető fürdőszobás lakrész megépítésével.

a nagyobb budapesti vállalatok, egyebek között a csepeliek és az egyesült izzó a saját dolgozók részére építhető, ugynevezett szerkezetkész lakások iránt érdeklődtek. a lakás puszta falait, födemeit és tetőtérét ugyanis már saját építési részlegeikkel öltöztethetik fel, s így gazdaságosabban adhatnak új otthonot dolgozóiknak, mintha kulcsra kész lakást kellene vásárolni. gondolatébresztő megoldást készít elő a budapesti lakásépítő vállalat, amely a gázvezetékekkel ellátott ugynevezett szerkezetkész lakáshoz egységcsomagban, illetve konténerben mellékelné az összes víz- és villanyvezetékét, szerelvényeket stb., amelyeket a barkácsolni tudó lakástulajdonosok maguk szerelhetnének fel.

/folyt.köv./

- 4 -

bb 3. /vasárnap zárul a budai... folyt./um

a kiállítás kapcsán vetődött fel az is, hogy a kivitelezőknek hány lakás megrendelése esetén érdemes hozzáfogni ilyen munkákhoz. a legkedvezőbb ajánlatot a veszprémiek tették, akik a szerkezetkész lakásból legkevesebb négyet hajlandók építeni budapesten ha a telken már az alap is elkészült. a többi vállalat általában 15-30 lakás megrendelése esetén tartja kifizető-dőnek a munkát. a kiállításon felvetődött problémák jelzik azt a követelményt is, hogy budapesten és a megyeszékhelyeken célszerű lenne létrehozni olyan vállalkozásokat, társulásokat, amelyek megfelelő anyagi alappal, géppel és kivitelezési erővel rendelkezve - kellő érdeklődés alapján - szerveznék és lebonyolítanák ezeknek a csoportosan telepíthető sor- és családi házaknak az építését. /mti/

bb 5. bolgár tánc - tíz magyar költő kétnyelvű kötete

sam um st kz

1981. október 2.

bolgár tánc címmel tíz magyar költő bulgáriáról szóló 15 versét tartalmazó kötet jelent meg békéscsabán az „új auróra füzetek” sorozatában. a bolgár állam alapításának 1300. évfordulója tiszteletére - ezer számozott példányban - kiadott kis kötet bolgár műfordításban is közli a verseket. az illyés gyula, weöres sándor, nagy lászló, juhász ferenc, csanádý jános, király zoltán, rózsá endre, veress miklós, kiss benedek és baka istván költeményeit csokorba gyűjtő kiadvány utószavát fábián zoltán, az írószövetség titkára írta. /mti/

bb 6. madárház a jászberényi állatkertben

enc um st kz

1981. október 2.

madárházzal gazdagodik a jászberényi hűtőgépgyár kulturparkjának állatkertje. a közvetlenül befejezés előtt álló, tágas épület 1500 köbméteres légtérben háromszáz különféle egzotikus madarat helyeznek el. a madárvilág részére eredeti természeti környezetet teremtenek a zárt környezetet is jól tűrő lombos fákkal és zöld pázsittal. az ágasokon mesterséges odukat, fészkeket telepítenek.

/folyt.köv./

- 5 -

bb 6. /madárház ...folyt./um

az optimális hőmérsékletet télen központi fűtés biztosítja, a madárház létrehozásában a hűtőgépgyár amatőr ornitológusaival az élen lelkes természetkedvelők, állatbarátok működnek közre, a madarakat díjtalanul adományozták az élő gyűjtemény számára, az állatkert új létesítményét novemberben nyitják meg a látogatók előtt. /mti/

-. -

bb 7. Őrlik az idei fűszerpaprikát

dob um st kz

1981. október 2.

a szegedi paprikafeldolgozó vállalat központi gyárában és körzeti telepein megkezdték az idei fűszerpaprika szárítását és őrlését, a szárítást a nagyobb termelő gazdaságokkal összefogva oldja meg a vállalat, részben közös beruházásból készült nagy teljesítményű, földgázfűtéses berendezések segítségével, így az öt és félezer hektárnyi ültetvény termésének szikkasztását még az év végéig befejezik, s ezzel romlási veszteség nélkül tárolhatják a félkész paprikát egészen az őrlésig. a korábban átvett és megszáritott paprika őrlése is megindult, a központi nagy malomban teljes üzemmel működik már két új típusú őrlőberendezés is: ezek takarékosabban használják fel a meghajtó villamosenergiát, mint a régiek, egy menetben, vagyis egyszeri felöntéssel őrlik meg a paprikát, míg a régieknek a garatjába többször fel kell önteni az anyagot, hogy kellő finomságu őrleményt nyerjenek. /mti/

-. -

bb 8. új huskésztípusok zalaegerszegről

ts um st kz

1981. október 2.

új huskésztípusokkal jelent meg a hazai piacon a zala megyei állatforgalmi és husipari vállalat. a vásárlók körében végzett felmérés alapján kísérletezték ki a kemping turista elnevezésű szalámit, ez paprikásabb és rövidebb rudakban készül, mint a hagyományos turista, a másik újdonság a zafatos marhasonka, amely bélbe töltve kerül forgalomba, nagy sikert aratott a dunántúli megyék nemrég zalaegerszegen rendezet mezőgazdasági és élelmiszeripari tájkiállításán, szintén kedvező fogadtatásban részesült az ugynott bemutatott göcseji agyagtálas, ennek az aszpikos lével leöntött, darált sertéshusból álló készítménynek a gyártását a közeljövőben kezdi meg a zalahus. /mti/

- 6 -

bb.9. országos program lett az energiatakarékos bitumenemulziós utjavítási eljárás

tóáö/st/zsu kz

1981. október 2.

az erdőkémia zalaegerszegi gyárában három évvel ezelőtt kezdték meg a hazánkban újnak számító utépitő kötőanyag, a vizes bitumenemulzió gyártását, felhasználása elsősorban a tavaszijutjavításoknál, kátyuzásoknál előnyös, de alkalmas felületkezelésre, az utak érdesítésére is, nagy előnye, hogy használata energiamegtakarítással jár, a higitott bitumenes eljárásnál egy négyzetméter utfelület bevonásához az anyag felforrósításához fél liter tüzelőolaj szükséges, emulzióval pedig csak másfél deci, zalaegerszegben három év alatt 35.000 tonna hidegen bedolgozható keveréket használtak fel, s megtakarítottak 70.000 liter tüzelőolajat.

a kpm zala megyei közuti igazgatósága által végzett kísérletek eredményei alapján a bitumenemulziós technológia elterjesztése egyértelmű előnyei miatt országos program lett, zalaegerszegen, a megyei igazgatóságon megkezdték az egységes műszaki technológia kidolgozását, s azt minden közuti igazgatósághoz eljuttatják. /mti/

-. -

bb.10. növekvő termelés, csökkenő önköltség - bevált az ötnapos munkahét a lyukói bányában

kör/st/zsu kz

1981. október 2.

negyed éve vezették be - a borsodi szénbányák üzemei közül elsőként - a lyukói bányüzemben a folyamatos munkarendet, az üzem hetenként hat napon keresztül termel, de a bányászok csak öt napot dolgoznak, így hétről hétre más napra esik a második pihenőnapjuk, az új munkarend bevezetése előnyösnek bizonyult, mert a lyukói bányászok azóta tovább növelték a tervvel szembeni termelési előnyüket és szeptember végéig, tehát az év első kilenc hónapjában terven felül kerekken száztízezer tonna szenet küldtek felszínre, az átgondolt és a dolgozókkal egyeztetett munkaszervezés eredményeként egyetlen elővívási, illetve széntermelési munkahely sem maradt telepítetlenül, az eredmény értékét fokozza, hogy a tonnákénti önköltség 14 forinttal kevesebb volt a tervszintnél. /mti/

-. -

08.25/zsu

-7-

8/10
[Handwritten signature]

bb.11. földgáz helyett - fahulladék

dob/st/zsu kz

981. október 2.

a jövőben ismét fahulladék eltüzelésével állítják elő a több termeléshez szükséges gőzt a déalföldi erdő- és fafeldolgozó gazdaság szetedi falemezgyárában, ahol a következő években megduplázzák, évi nyolcezer köbméterre növelik a járműiparban, a bútóiparban és a konténergégyártásnál használatos enyvezett lemezek termelését. ezt a megoldást régebben már alkalmazták, azonban a fűtőberendezés korszerűtlensége miatt erősen szennyezték a város levegőjét. ezért később áttértek a gáztüzelésre. most energiatakarékossági megfontolásokból a szükséges többletenergiát ismét a fahulladék eltüzelésével kívánják előteremteni, de a maguk kifejlesztette kazánmal, illetve a dán gyártmányú modern tüzelőberendezéssel és hatékony pernyeleválasztó beépítésével már eleget tesznek a környezetvédelmi követelményeknek. évente tízezer tonnányi fahulladékot használnak fel, s mintegy háromnegyed millió forint értékű földgázt takarítanak meg./mti/

-.-

bb.12. a megengedettnél nagyobb mértékben szennyezi a levegőt - beszüntetik a termelést a tatabányai ötvözetgyárban

ráb/st/zsu kz

L

1981. október 2.

a környezetvédelmi előírások megszegése miatt még ebben a hónapban beszüntetik a termelést a salgótarjáni ötvözetgyár tatabányai üzemében. 1979 végén az egykori karbidgyár régi berendezéseinek, épületeinek átalakításával kezdték itt meg a hazai kohászat részére a ferroszilícium gyártását. azóta a környéken élők többször jelentették az illetékes szerveknek, hogy a gyárból kikerülő füstgáz és por rendkívüli mértékben szennyezi a levegőt. a városi pártbizottság kezdeményezésére a köjál mindenre kiterjedő méréseket végzett az üzem munkahelyein és környékén. a többszöri ellenőrzések egyértelműen igazolták a bejelentéseket: az üzemcsarnokban és környékén is számottevő az egészségre ártalmas gázok és porok mennyisége. a szakemberek megállapították, hogy a gázelszívó berendezések rossz hatásfokkal működnek, a termelő munkahelyek, az üzemépületek elavultak, a kemencekezelők sugárzó hőben nehéz fizikai munkát végeznek és megoldatlan a különböző anyagok előírás szerinti tárolása is.

/folyt.köv./

08.30/zsu

-8-

915

bb.12./a megengedettnél ... folyt./zsu

miután záros határidőn belül, sőt még a következő években sincs remény arra, hogy a munka- és környezetvédelmi előírásoknak megfelelő körülményeket teremtsenek a gyárban, a városi tanács elrendelte a termelés beszüntetését. az utolsó csapolás napja: október 15-e.

a megszüntetett tatabányai üzem dolgozóinak elhelyezéséről körültekintően gondoskodnak a város vezetői./mti/

-.-

bb.13. t. ragcsa elutazott hazánkból

t/be/pp/zsu hgy

1981. október 2.

tümenbajarin ragcsa, a mongol népköztársaság minisztertanácsának első elnökhelyettese, a magyar-mongol gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési kormányközi bizottság mongol tagozatának elnöke, aki küldöttség élén részt vett a kormányközi bizottság 15. ülészakán, pénteken elutazott hazánkból. bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent borbándi jános, a minisztertanács elnökhelyettese, a kormányközi bizottság társelnöke. jelen volt badamtarin baldó, a mongol népköztársaság budapesti nagykövete./mti/

-.-

bb.14. elhunyt szilágyi dezső ezredes

gk/zsu pr

1981. október 2.

szilágyi dezső nyugállományú honvéd ezredes, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1932 óta volt tagja a pártnak, 69 éves korában elhunyt. hámvasztás utáni bucsuztatása - katonai tiszteletadással - október 7-én 15 órakor lesz a rákoskeresztúri új köztemetőben.

az mszmp néphadseregi bizottsága
az mszmp xiv. kerületi bizottsága

/mti/

-.-

10.20/zsu

-9-

1120

bb.15. Lottó nyerőszámok

gk/-zsu pr

1981. október 2.

a sportfogadási és Lottó igazgatóság közlése szerint a jászberényben megtartott 40. heti Lottósorsolás alkalmával a következő számokat húzták ki:

/mti/ 3, 11, 12, 20, 53

- . -

bb.17. visszaállt az eredeti forgalmi rend debrecen főutcáján

szü/ká/ig pr

1981. október 2.

péntek reggeltől ismét az eredeti forgalmi rend szerint közelekednek a járművek debrecen főutcáján, a vörös hadsereg útján, a nagyállomástól a nagytemplomig. az elmúlt fél esztendő alatt átépítették, korszerűsítették a forgalmas utat: új villamos sínpárokát fektették le, vastag aszfaltszőnyegborítást kapott az uttest, felfestették a forgalmi sávokat és a zebrákat. a debreceni autóbuszok péntektől ismét régi vonalikon közlekednek és érintik az állandó megállóhelyeket./mti/

- . -

bb.18. martyn ferenc új kiállítása pécssett

igó/ká/ig pr

1981. október 2.

martyn ferenc kossuth-dijas festő- és grafikusművész 1939 és 1942 között készült rajzaiból, szobraiból nyílt kiállítás pénteken pécssett. a káptalan utca 6. számú műemléki épületben, az ugynevezett martyn-házban, 1979 óta időről időre bemutatják a rendkívül termékeny mester műveinek egy-egy csoportját. korábban a „fasizmus szörnyetegei”, című, 1943-ban és 1944-ben készült rajzsorozatát láthatta a közönség. azt követően az 1950-ben készült „napló”, válogatott képanyagát állították ki. most pedig azokat a nagyméretű vöröskréta rajzokat mutatják be, amelyeket martyn ferenc a harmincas években alkotott párizsban, illetve azokat a fém és fa szobrokat, amelyek a háború első éveiben készültek pécssett./mti/

- . -

11.10/ig

- 10 -

12.10.81

bb.19. bányász egészségház kincsesbányán

zsi/ká/ig pr

1981. október 2.

bányász egészségházat adtak át pénteken kincsesbányán. a fejér megyei bauxitbányák vállalat és a fejér megyei tanács 6,5 millió forintos beruházással tíz ágyas szanatóriumot, gyógytornatermet építtetett, ahol a bauxitbányászokon kívül a környék lakóit, a közeli szénbányák dolgozóit is fogadják. az új egészségügyi létesítményben sulyfürdő, iszappakolás, fizioterápiás kezelés és gyógytorna áll a mozgásszervi betegségekben szenvedők, a reumások rendelkezésére./mti/

- . -

bb.16. nem többet, hanem jobban - idegenforgalmi mérleg

ö/bi/dén/szé/bam/han/cser/mm/pp/zsu pr

1981. október 2.

idegenforgalmunk javuló színvonala egyre kézzelfoghatóbban érezteti hatását; tűnik ki az elmúlt hónapok turista- és vendégforgalmát összegző elemzésekből. a fejlesztésre szánt eszközöket általában nem férőhelybővítésre, hanem a szolgáltatások színvonalának emelésére fordították. a minőségi turizmus egyik alapvető előfeltétele volt a látogatószám kívánatos mederben tartása. az 1978-as csúcs óta nagyjából a terveknek és a lehetőségeknek megfelelő számban érkeznek hazánkba a külföldi látogatók, az idén eddig mintegy 11,3 milliónyian - 10 százalékkal többen - mint az elmúlt évben ilyenkor. az a ki nem mondott jelszó, miszerint nem többet, hanem jobban, egyre inkább jellemzőjévé válik a hazai „turistaiparnak”.

a korábbinál gazdagabb volt baranya programja - sokakat vonzott a pécsi ipari vásár, a zöldség- és gyümölcskiállítás, az üszögpusztai lovasnapok, a szigetvári zrinyi-ünnepség. továbbra is gondot okozott azonban, hogy a megyében szűkösek a vendégfogadás lehetőségei, kevés az éjszakai szórakozóhely, a hangulatos kisvendéglő, s sportolásra is alig van alkalom. csongrád megyében a szegedi szabadtéri színpad előadásai jelentették a legfőbb nyári szórakozást, de kamarazenét, orgonahangversenyeket, könnyűzenei műsorokat, képzőművészeti kiállításokat is kínáltak a turistáknak. itt is nehezítette a vendégfogadást a kevés szállóhely - nem készült el ugyanis a nyári szezon kezdetére a szatymazi kemping. a balatonnál szintén nőtt a forgalom, s a nyugati országokból származó devizabevétel 20 százalékkal emelkedett.

/folyt.köv./

11.10/zsu

-11-

12.10.81

bb.16./nem többet ... folyt./zsu

a vendégek sokféle szórakoztató és kulturális program közül válogathattak, balatoni kirándulásokat, folklór műsorokat, magyaros vacsorákat, borkóstolókat - összesen mintegy 400 rendezvényt szerveztek számukra. az ország több vidékén, elsősorban a kiemelt turistaövezetekben újféle szolgáltatásokkal, így lovaglóiskolákkal, teke- és tenispályákkal, szaunákkal próbálták a vendégek kedvében járni.

a javuló szolgáltatásoknak köszönhetően a tavalyihoz képest több mint tíz százalékkal nőtt a látogatók magyarországon eltöltött ideje, ezen belül pedig közel 20 százalékkal fokozódott a kereskedelmi szálláshelyek igénybevétele. ezzel együtt növekedtek az idegenforgalmi bevételek is - mintegy 42 százalékkal - s elértek a 151 millió transzferábilis rubelt, illetve a 128 millió dollárt. kedvezőtlen az a jelenség, hogy - elsősorban az nszk-ban érezhető takarékosági hullám miatt - a szálláshelyek között csökkenést a szállodák részaránya: egyre többen keresik az olcsóbb megoldásokat, így a kempingeket, fizető -vendéglátó szobákat. ezt felismerve igen sok kempinghely létesült az utóbbi időben. a balaton környékén például mintegy tízezer, de szerte az országban is jónéhány. emiatt számottevően csökkent az oly sok - elsősorban higiénés - gondot okozó vadkempingezés. az új kempingek kényelmesebbek, korszerűek, ezért is részesítik ezeket sokan előnyben. a fizetővendéglátó szobákat elsősorban olcsóságuk és személyes jellegük miatt kedvelik az utazók. az idén életbe lépett adózási rendelkezlet fokozottan érdeklétté tette a szobakiadásban a helyi lakosokat, ez kedvezően éreztette a hatását. csirájában már az idén is megjelent, de a jövőben még fokozottabban tér hódít az idegenforgalomban a magánérs vállalkozás. a magánkézben lévő panziók, kempingek, kifőzdék, a különféle magánszolgáltatások, például csónak-kölcsönzés, lovasoktatás, tenisztrénerkedés mind hozzájárulnak az idegenforgalmi szolgáltatások körének bővítéséhez, minőségének javításához.

hazánk idegenforgalmának meghatározó jellemzője az időbeli és térbeli koncentrálttság. ebben az évben is a turisták fele a két legmelegebb nyári hónapban jött és mintegy 75 százalékuk csak budapestre és a balatonra volt kíváncsi. a szezon széthúzása érdekében rendezték meg a koratavaszi napokban a változatos programokat kínáló és nagy sikerrel záruló budapesti tavaszi fesztivált. az időjáráshoz nem kötött rendezvényeken, műsorokon kívül a gyógyüdültetés az, ami egész éven át aktuális, s szinte az ország minden vidékén - lévén igen sok hőforrás - megszervezhető.

/folyt.köv./

11.15/zsu

-12-

bb.23. Lázár György fogadta Nyikolaj Faggyejevet

i/sl/pp/zsu pr

1981. október 2.

Lázár György, a minisztertanács elnöke pénteken hivatalában fogadta Nyikolaj Faggyejevet, a kölcsönös gazdasági segítség tanácsának titkárát. megbeszélésükön - amelyen jelen volt Marjai József, a minisztertanács elnökhelyettese - a szocialista gazdasági integráció és a kgst munkájának időszerű kérdéseivel foglalkoztak./mti/

-.-

bb.16./nem többet ... 2. folyt./zsu

a hagyományos gyógyfürdőhelyeken azonban, így például Harkányban, ahol az idén 1 millió 700 ezer fürdővendég fordult meg, vagy Hévízen, Hajdusoboszlón vagy a Vas megyei Bükfürdőn szinte állandóan teltház és zsúfoltság van. szükség lenne új gyógyhelyek kiépítésére, ehhez azonban egyelőre szűkösek az anyagi lehetőségek.

az utószezon hatékonyabb hasznosítására, vagyis az üdülési kedv őszi-téli ébrentartására sokféle ötlettel, ajánlattal, programmal rukkoltak elő az idegenforgalmi szakemberek. teltházra számítanak például a Szentendrei Danubius szállóban, ott ugyanis október 15-től december 25-ig, és január 5-től április 15-ig kedvezményes árakkal fogadják a nyugdíjasokat. nemcsak a szállásköltség kerül majd 30 százalékkal kevesebbe, hanem az étkezési díjak és mérsékeltebbek lesznek. az ndkból már többen jelentkeznek ide utószezoni pihenésre. Győr-Sopron megyében nosztalgiavonaton járhatják be a turisták az őszi-téli napokban a Fertő tó és Sopron környékét, ezenkívül gasztronómiai bemutatókkal és folklór-műsorokkal várják őket. a Balatonnál az utószezoni hetek alatt néhány szállodát kedvezményesen vehetnek igénybe a vendégek, akik szüreti mulatsággal, üdülőhelyi klubélettel tehetik kellemesebbé pihenésüket. a Szeged-tourist idegenforgalmi hivatal télen is nyitva tartó faházak kempingjében 20 százalékos kedvezményrel üdülhetnek az utószezonban mindazok, akik két napnál hosszabb ideig akarnak pihenni. részükre téli strandolást is szerveznek a termál-fürdőkben és autóbusszirándulást az ópusztaszeri nemzeti emlékparkba, illetve a falu-és tanyamuzeumok meglátogatására.

/folyt.köv./

11.20/zsu

-13-

12.15/zsu

bb.16./nem többet ... 3. folyt./zsu

a mecsek vidékén az utószezon vendégforgalmának élénkítésére szervezik a villányi szüretet, a zengővárkonyi gesztenyeszüretet és a pécsváradi leányvásárt. a pécsi pannónia szállóban pedig 25 százalékos árkedvezményel várják a nászutasokat.

a kínált és a tervezett programok, rendezvények, sportolási lehetőségek sokasága még nem jelenti egyben, hogy már nincs szükség a hazai idegenforgalom további javítására. jónéhány járulékos beruházásra, a szolgáltatások körének további bővítésére, több kulturált és olcsó szálláshelyre, s nem utolsósorban a vendéglátók sokszor nyers, udvariatlan, hozzá nem értő magatartásának megváltoztatására van szükség ahhoz, hogy az idelátogatók igazán jól érezzék magukat nálunk, s terjésszék jó hírünket a világban./mti/

x x x

az anyaghoz az alábbi mti képek tartoznak:

nyip 810731/103
nyip 810820/3
za 810709/2
mét 810906/39
/mti/

-.-

bb.24. felhasználható 12 órától!

kádár jános és álvaro cunhal megbeszélése

t/me/s/dg/zsu pr

1981. október 2.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára pénteken délelőtt a kb székházában fogadta a portugál kommunista párt küldöttségét, amely álvaro cunhal, főtitkár vezetésével, az mszmp központi bizottságának vendégeként tartózkodik hazánkban.

a szívélyes, elvtársi légkörű megbeszélésen kölcsönösen tájékoztatták egymást pártjaik helyzetéről, tevékenységéről és feladatairól. véleményt cseréltek a nemzetközi helyzet, valamint a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom időszerű kérdéseiről.

/folyt.köv./

11.30/zsu

-14-

bb.24./kádár jános ... folyt./zsu

a megbeszélésen kifejezésre jutott a magyar szocialista munkáspárt és a portugál kommunista párt nézetazonossága, valamennyi érintett kérdésben. áttekintették a két párt hagyományosan jó kapcsolatait és megerősítették azt a kölcsönös szándékot, hogy az mszmp és a pkp kapcsolatai a marxizmus-leninizmus és a proletár internacionalizmus szellemében tovább fejlődjenek.

a találkozón részt vettek: alvano nunes és francisco lopes, a portugál kp központi bizottságának tagjai, valamint berecz jános, az mszmp központi bizottságának tagja, a kb külügyi osztályának vezetője./mti/

-.-

bb.20. vas megyei gyermektáncosok és zenészek a belgrádi gyermektalálkózón

lér/ká/ig pr

1981. október 2.

belgrádban október 3-tól 7-ig már a tizenharmadik alkalommal rendezik meg az európa öröme elnevezésű gyermektalálkozót. az uttörőszövetség döntése alapján hazánkat két gyermekcsoport képviseli az eseményen: a büki általános iskola táncgyűjtése és a táplánszentkereszti tavaszi szél citerazenekar. a vas megyei pajtások pénteken indultak el a seregszemlére./mti/

- . -

bb.21. kitüntetés

mm/ig pr

1981. október 2.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa forgó lajosnak, a magyar partizán szövetség társadalmi munkatársának a magyar és a nemzetközi munkásmozgalomban szerzett érdemei elismeréseként 80. születésnapja alkalmával a szocialista magyarorszáért érdemrendet adományozta. a kitüntetést uszta gyula, az elnöki tanács tagja, a magyar partizán szövetség főtitkára adta át./mti/

- . -

12.00/ig

- 15 -

Handwritten signature

bb22. forgalmkorlátozás

k/of/mm/ig pr

1981. október 2.

a fővárosi tanács közlekedési főigazgatósága és a budapesti rendőrfőkapitányság közlekedésrendészete értesíti a járművezetőket, hogy a szabadság-híd tartószerkezetének korrózióvédelmi munkálatai miatt szombaton 6 órától, vasárnap 16 óráig lezárják a budai alsó rakpartot a petőfi-híd és a döbrentei tér közötti szakaszon. a forgalmkorlátozás idején a járművek a felső rakparton közlekedhetnek./mti/

- . -

bb.25. vízkőtávolító vegyszert készítenek - üzem létesül szombathelyen

lér/st/ig pr

1981. október 2.

együttműködési szerződést irtak alá pénteken szombathelyen a budapesti ferrokémiai ipari szövetkezet és a vas megyei kéményseprő és tüzeléstechnikai vállalat vezetői. a szerződés szerint a szövetkezet és a vállalat szombathelyen a hőhasznosító berendezések vegyszeres koncentrátum gyártó üzemét hoz létre. a közös gyártóüzem létesítéséhez a szövetkezet adja a pénzt, a technológiát, a berendezést a vállalat pedig a területet, az energiát és a dolgozókat.

/ tisztításához, vízkőtlenítéséhez acifer elnevezésű a szövetkezetnek a fővárosban már kimerült a gyártó kapacitása, a hőhasznosítók vegyszeres tisztítása, s az ehhez szükséges koncentrátum iránt pedig egyre nagyobb az igény, ugyanis a vegyszeres tisztítással jelentős energiamegtakarítás érhető el. ezért vált szükségessé a közös gyártóüzem létesítése, amely a környező megyéket is ellátja vegyszerrel, hasonló üzemet kívánnak létesíteni komárom, tolna, heves és békés megyében is. /mti/

- . -

bb.28. mészáros erzsébet kiállítása salgótarjánban

csiz/st/ig pr

1981. október 2.

mészáros erzsébet textilművész kiállítása nyílt meg pénteken a nógrád megyei pártbizottság oktatási igazgatóságának galériájában. az egy hónapig megtekinthető tárlaton a művész kilenc nagy méretű gobelinjét és fonalkompozícióját mutatja be. a kiállítást a képzőművészeti világhét alkalmából rendezték meg./mti/

- 16 -

12.20/ig

12.20/ig

bb.26. izsó miklós emlékünnepe debrecenben

szü/st/zsu pr

1981. október 2.

izsó miklós, a kiváló szobrászművész születésének másfél évszázados, valamint a debreceni emlékkert társulat megalakulásának 120. évfordulója alkalmából rendezett emlékünneppel kezdődött meg pénteken hajdu-bihar megyében a muzeumi és műemléki hónap rendezvénysorozata. izsó miklós készítette el az emlékkert társulat megbízása alapján 110 esztendővel ezelőtt a város hatáttanjának, csokonai vitéz mihálynak szobrát, amely a kollégium és a nagytemplom melletti téren áll.

az évforduló alkalmából a déri muzeumban rendezett ünnepségen méltatták izsó miklós életművét, debreceni munkásságát, majd megkoszorúzták az izsó utcában lévő emléktáblát, valamint a csokonai szobrot./mti/

- . -

bb.27. 46 ezer hektáron komplex melioráció a hajduságban

szü/st/zsu pr

1981. október 2.

a hajdusági agrárpari egyesülés tanácsa pénteken a földesi rákóczi termelőszövetkezetben megtartott ülésén megtárgyalta az egyesülés és a taggazdaságok hatodik ötéves tervének megvalósításával kapcsolatos legfontosabb tennivalókat. ennek során kiemelt feladatként megkezdődött a hagetárság 46 ezer hektár komplex meliorációja. a hortobágy peremén, a sárréttel szomszédos területeken ugyanis szinte minden esztendőben nagy károkat okoz a belvíz, a szárazság idején pedig az aszály. az egész térséget átfogó tanulmányterv biztosítja az üzemi, társulati és vízügyi fejlesztések legjobb összehangolását. a terveket a debreceni agrártudományi egyetem termelésfejlesztési intézete készíti, a kivitelező pedig a hajduszoboszlói állami gazdaság meliorációs főmérnöksége.

a hajdusági agrárpari egyesülésben résztvevő üzemek termelésének fő iránya a hatodik ötéves tervben a gabona-hus vertikum és a cukorvertikum továbbfejlesztése. a melioráció után nemcsak növekednek a hozamok, hanem biztonságosabbá válik a termelés. a hage 1985-re hektáronként 5.72 tonna buza, és 8,18 tonna kukoricahozam elérését tűzte ki. a termelési feltételek javításával biztosítani kívánják a hustermelés 50 százalékos növekedését és a tejtermelés megkészszerződését./mti/

12.20/zsu

-17-

12.20/zsu

bb. 29. időjárásjelentés

ig pr

1981. október 2.

a meteorológiai intézet jelenti 1981. október 2-án
12 órakor:

ujabb esők

az alacsony nyomású légörvények kontinensünk egyre nagyobb részén okoznak változékony időjárást. már csak a kelet európai alföld térségében és az égei tenger partvidékén derült az ég, napos az idő. a skandináviától a brit-szigeteken át a földközi tengerig húzódó légörvények hatására főként nyugat-európában esik sokfelé az eső, az ibériai és apennini-félszigetek térségében heves záporok, zivatarok alakulnak ki. a tartós esőzés miatt a hőmérséklet csucsértéke több fokkal elmarad az október elején szokásostól.

hazánkban csütörtökön tulnyomóan borult idő volt, csupán az északkeleti országrészben sütött 4, 5 órán át a nap. a hőmérséklet kora délutánra általában 15 és 20 fok közé emelkedett, a kevésbé felhős északkeleti országrészben viszont 23, 25 fokot mértek. csaknem mindenütt hullott eső, általában csapadéknym és 5 mm közötti. késő este a tiszántul északi részén egyre több helyen alakult ki zápor, zivatar, amely már jelentős mennyiségű csapadékot eredményezett, így nyírlugason 14 mm-t, hajdudorogon 17 mm-t, debrecen térségében pedig néhány óra alatt 52 mm hullott. péntek hajnalra általában 10 és 14, délnyugat dunántulon 7 és 10 fok közé hűlt le a levegő, sokfelé képződött köd. az északkeleti országrészből délelőtt is többször jelentettek esőt, máshol csökkent a felhőzet, késő délelőttre mindenütt feloszlott a köd, a hőmérséklet 11 órakor 14 és 18 fok között volt.

budapest belterületén csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 15,6 fok volt, a százéves átlagnál 1,0 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 17 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1008 mbár, mérsékeltén süllyed.

várható időjárás az ország területére szombat estig:

átmenetileg csökkenő felhőzet, mindenütt megszűnő eső. később délnyugat felől ismét erős felhősödés és egyre több helyen eső, majd zápor, zivatar.

/folyt. köv./
12.55/ig

- 18 -

bb. 29. /időjárás ... folyt./ig

általában élénk, időnként esős déli, délnyugati szél. hajnalra a szélvédett területeken köd. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 10 és 15 fok között, a legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton általában 15 és 20 fok között.

a duna vízállása budapestnél 252 cm, hőmérséklete 15,8 fok.

/mti/

bb. 30. halálos balesetek

s/rj kz

1981. október 2.

a veszprém megyei dudaron, a lakásukon keletkezett tűzben szenvedett égési sérülések és füstmérgezés következtében meghalt a hároméves horváth Mónika és a két éves horváth Sándor. a vizsgálat eddigi adatai szerint horváth Sándorné 27 éves segédmunkás felügyelet nélkül hagyta két gyermekét, akik gyufát találtak és azzal tüzet okoztak a szobában, majd a bekapcsolt elektromos hőszigetítő is feldöntötték. a veszprém megyei rendőrfőkapitányság horváth Sándornét őrizetbe vette. az ügyben a vizsgálat tovább folytatódik.

heves megyében, sirok külterületén, verebélyi Györgyné 26 éves presszóvezető, verpeléti Lakos személygépkocsijával a sűrű ködben elgázolta az uttesten fekvő Borik László 39 éves gyári munkást, siroki Lakos, aki a helyszínen meghalt. a baleset körülményeinek tisztázására és a felelősség megállapítására a rendőrség vizsgálatot indított.

tatabánya belterületén egy személyvonat halálra gázolta Mészáros István 39 éves festőt, tatabányai lakost. a vizsgálat eddigi adatai szerint Mészáros István figyelmetlenül közlekedett a sínek mellett.

pest megyében, a történelvi dózsa mgtsz gépműhelyében a silógép mosása közben halálos áramütést szenvedett Palotai László 28 éves gépszerelő, történelmi Lakos. a rendőrség szakértő bevonásával folytatja a baleset vizsgálatát. /mti/

13.45 rj

-19-

Handwritten signature

Handwritten signature

bb. 31. két hónappal a határidő előtt befejeződik a székesfehérvári könnyűfémű bővítése

zsi/rj st kz

1981. október 1.

a kivitelező vállalatok szervezeti munkájával, az eredeti költségkereten belül és a határidő előtt két hónappal, 1982 november 7-re befejeződik a székesfehérvári könnyűfémű bővítése - állapították meg pénteken a nagyberuházás szemléjén. a 6,8 milliárd forint értékű fejlesztéssel kétszeresére növelik a tuskóöntőde öntő- és hőkezelési kapacitását, a meleghengermű rekonstrukciójával és az új hideghengermű felépítésével évente 45 ezer tonnával növelik a különleges minőségű alumínium hengerelt-áru termelését, az új présmű pedig évi 21 ezer tonna sajtolt-huzott alumínium terméket állít majd elő. összességében a bővítés évente 3,7 milliárd forint értékű alumínium félgyártmánytöbbletet, ezen belül 12 millió rubel, illetve 76 millió dollár értékű többlet-exportot eredményez.

az elmúlt három év alatt elkészült a présmű és a hengermű új csarnoka, a meleghengermű rekonstrukciója, nagyrészt termelnek az új présgépek és préskovácsgépek, továbbá több kiegészítő és szociális létesítményt is átadták a kivitelezők. az idei évre tervezett 1,6 milliárd forint értékű építő-szerelő munkának lényegében elégét tették. a beruházás befejező évére az utolsó gép-alapok elkészítése és a gépszerelések elvégzése, valamint a vízellátó és szennyvízkezelőmű felépítése marad hátra - összesen 1,2 milliárd forint értékben. a könnyűfémű új hideghengerműve 1982 január 1-től, évi 35 ezer tonna kapacitással, megkezdte a termelést.

a nagyberuházás szemléjén részt vett soltész istván ipari miniszter-helyettes. /mti/

-.-

bb. 33. villy karlsson megbeszélése

maris/rj dg kz

1981. október 2.

somogyi imre, az mszmp központi ellenőrző bizottságának titkára pénteken az mszmp kb székházában találkozott villy karlssonnal, a dán kommunista párt központi ellenőrző bizottságának elnökével, aki rövid látogatáson tartózkodik hazánkban.

a szívélyes, elvtársi légkörben lezajlott megbeszéléseken kölcsönösen tájékoztatták egymást a két testvérpárt tevékenységéről és a pártellenőrzési munka tapasztalatairól. /mti/

13.50 rj

-20-

Handwritten signature

bb. 32. az élelmiszergazdaság feladatairól tárgyalt békés megye tanácsa

bty/st/rj kz

1981. október 2.

békésben a jelenlegi tervidőszakban évente 2,5-3 százalékkal növelhető a mezőgazdasági termelés - állapították meg a békés megyei tanács pénteken szarvason megtartott ülésén, ahol a megye élelmiszergazdaságának távlati fejlesztési koncepcióját figyelembe véve - megvitatták a vi. ötéves tervben esedékes feladatokat. a tanácsülés megállapította, hogy az adottságokat figyelembe véve békésben a továbbiakban is kiemelt feladat a gabona, a napraforgó és a cukorrépa termelésének fejlesztése, de felhívták a figyelmet a rizs, a zöldségfélék, valamint a takarmánytermesztés növelésének fontosságára is.

az állattenyésztéssel kapcsolatos gondokat elemezve a hozzájáruló szorgalmazták a takarmányozási költségek csökkentését és az állategészségügyi helyzet további javítását és rámutattak, hogy gyorsítani kell az állattartó telepek rekonstrukcióját és gépesítését.

megállapították az ülésen, hogy a korszerű agrotechnikai eljárások elterjesztése, a komplex melioráció, az öntözés fejlesztése mellett a termőföld védelme szempontjából nagy jelentősége van az üzemek közötti földcsere végrehajtásának és annak, hogy a mezőgazdasági művelésből kiesett területeket ismét bevonják a termelésbe. fontos feladat a nem mezőgazdasági foglalkozásuk, általában idős emberek használatában lévő több mint 2700 hektár föld szakszerű művelésének megszervezése.

nagy figyelmet szenteltek az energiagazdálkodásnak, amelyet elsősorban az energiatakarékos talajművelési módszerek elterjesztésével, a termálenergia lehetőségeinek jobb kihasználásával, a szemestermények szélesebb körű nedves tárolásával és a különböző növényi melléktermékek energiaforrásként való felhasználásával kívánják javítani. /mti/

13.55 rj

-21-

Handwritten signature

bb. 34. a belpolitikai főszervezőségi híreinek jegyzéke 1981. október 2.-án 14.00 óráig

zsu kz

1981. október 2.

1. a szovjet kultúra és tudomány háza október programjából
2. népi ellenőrök mezőgazdasági vizsgálatai
3. vasárnap zárul a budai lakásbemutató
4. újabb tagozatos iskolák lesznek a xvii. kerületben
5. bolgár táncház
6. madárház a jászberényi állatkertben
7. örlik a idei fűszerpaprikát
8. új huskészművek zalaegerszegről
9. országos program lett
10. növekvő termelés
11. földgáz helyett - fahulladék
12. beszüntetik a termelést a tatabányai ötvözetgyárban
13. t. ragcsa elutazott hazánkból
14. elhunyt szilágyi dezső
15. lottó nyerőszámok
16. idegenforgalmi mérleg
17. visszaállít az eredeti forgalmi rend
18. martyn ferenc kiállítása
19. bányász egészségház
20. belgrádi gyermektalálkozó
21. kitüntetés
22. forgalomkorlátozás
23. lázár györgy fogadta nyikolaj faggyejevet
24. kádár jános és álvaro cunhal megbeszélése
25. vízhozótávoltító vegyszert készítenek
26. izsó miklós emlékműveség
27. komplex meioráció a hajduságban
28. mészáros erzsébet kiállítása
29. időjárásjelentés
30. balesetek
31. kéthónappal a határidő előtt
32. az élelmiszergazdaság feladatairól
33. villy karlsson megbeszélése
34. hírjegyzék

/mti/

-.-

-22

14.00 rj

bb. 35. kitüntetések az ndk nagykövetségén

t/ag/pá/rj dg kz

1981. október 2.

pénteken - a német demokratikus köztársaság megalakulásának 32. évfordulója alkalmából - kitüntetések adtak át az ndk budapesti nagykövetségén, Magyarország és az ndk népei barátságának ápolásában és elmélyítésében, valamint a gazdasági és kulturális együttműködésben végzett kiemelkedő tevékenységükért heten vehették át az ndk népek barátsága érdemjelét: dózsa lajos, a magyar alumíniumipari tröszt vezérigazgatója; hajnal gábor író, műfordító; károly ottó, a rába magyar vagon- és gépgyár vörös csillag gépgyárának igazgatója; pálmái antal határőr-alezredes; papp bétáné, az országos anyag- és árhivatal főosztályvezető-helyettese; takács mártá, borsod- abauj-zemplén megyei idegennyelvi szakfelügyelő és vas jános külkereskedelmi miniszterhelyettes. az ndk népek barátsága ligájának aranyjelvényét 21-en, a(z) ezüstjelvényt 9-en kapták meg.

a kitüntetések Rudolf Rossmeißl, a német demokratikus köztársaság magyarországi nagykövete adta át. /mti/

-.-

bb. 37. szakszervezeti oktatási konferencia

sl/rj pp kz

1981. október 2.

csütörtökön és pénteken oktatási konferenciát tartottak a szot központi iskoláján. a szakszervezeti oktatás szervezésében és lebonyolításában részt vevő tisztségviselők áttekintették az időszerű bel- és külpolitikai valamint mozgalmi kérdéseket és azok megjelenését a különböző szakszervezeti oktatási formákban. a tanácskozással megkezdődött az 1981-82-es szakszervezeti oktatási év. /mti/

-.-

bb. 36. a szot elnökségének ülése

sl/rj pp kz

1981. október 2.

pénteken ülést tartott a szot elnöksége. a testület többek között megtárgyalta a(z) országos anyag- és árhivatal elnökének előterjesztését az egyéni védőfelszerelés, a védő- és munkaruha-ellátás helyzetéről, a további tennivalókról. az elnökség - a vitában elhangzottak alapján - szükségesnek tartja, hogy az 1977-es minisztertanácsi határozat maradéktalan végrehajtása érdekében hatékony állami intézkedések történjenek.

/folyt.köv./

14.45 rj

-23-

1580

bb. 36. / a szot... 1. folyt./rj

előterjesztést vitattak meg a szakszervezeti testületek munkavédelmi feladatairól, a munkavédelmi felügyelők jog- és hatáskörének gyakorlásáról.

az elnökség a továbbiakban az október 16-ára összehívott szot-ülés előkészítésével foglalkozott és megtárgyalta az ülés elé kerülő előterjesztéseket. /mti/

-.-

bb. 38. ülést tartott az mszbt ügyvezető elnöksége

k/sa/dg/rj kz 1981. október 2.

pénteken, apró Antal vezetésével, ülést tartott az mszbt ügyvezető elnöksége. a testület megvitatta az mszbt-nek a szovjet baráti társaságok szövetségével és a szovjet-magyar baráti társasággal megkötendő ötéves együttműködési egyezménynek tervezetét, majd a VII. országos értekezlet előkészítésével kapcsolatos kérdésekről tárgyalt. /mti/

-.-

bb. 41. kubai pártmunkás-küldöttség látogatása

s/rj dg kz 1981. október 2.

az mszmp központi bizottságának meghívására szeptember 24-október 2 között kubai pártmunkás-küldöttség tartózkodott hazánkban dr. Fernando Rojassal, a kubai kommunista párt kb felsőoktatási osztály-lya vezetőjével az élén. a küldöttség megbeszéléseket folytatott az mszmp központi bizottságában, a művelődési minisztériumban és a Kisz központi bizottságában.

a delegációt magyarországi tartózkodása során fogadta Kornidesz Mihály, az mszmp központi bizottságának tagja, a kb tudományos, közoktatási és kulturális osztályának vezetője. /mti/

14.48 rj

-24-

15/50

bb. 46. e m b a r g ó: 18 óráig!

az mszmp kb üdvözlő távirata

s/rj dg kz 1981. október 2.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága táviratban üdvözölte az ausztrál szocialista párt IV. kongresszusát. /mti/

-.-

bb. 44. befejeződött a nemzetközi gyógyszerészettörténeti kongresszus

t/me/rj dg kz 1981. október 2.

pénteken befejeződött budapestben a magyar tudományos akadémia védnöksége alatt tartott nemzetközi gyógyszerészettörténeti kongresszus. a négynapos tanácskozáson 24 ország 300 szakembere - gyógyszerészek, orvosok, természettudósok, történészek - a gyógyszerészet és az orvostudomány kapcsolatát, történetének egyes fejezeteit, társadalom- és művészettörténeti, muzeológiai vonatkozásait beszélték meg. a kongresszus társelnöke, dr. Zalai Károly, a Semmelweis orvostudományi egyetem tanára, a magyar gyógyszerészeti társaság elnöke - akit a kongresszuson a nemzetközi szervezet elnökévé választottak - a tanácskozás eredményeiről elmondta: a szakemberek a tudomány- és szaktörténettel nem csupán azért foglalkoznak, hogy a múltat megismerjük, hanem hogy tapasztalatokat, az ismereteket hasznosítsuk is napjainkban. az egyik legfontosabb témakör a gyógyszerészeti tudományok fejlődéstörténetének bemutatása volt, összefüggésben a természet-tudományok fejlődésével. az évtizedek során nagyfokú szakosodás ment végbe e téren is. s a gyógyszerészet a kémia, a botanika, a gyógyszeres terápia számos területét gazdagította tudományos eredményekkel. a kongresszus előadói rámutattak a többi közt az orvos- és gyógyszerészettudomány közös kialakulására. a két diszciplína önálló szakterület ugyan, annak integrálása, tudományos eredményeinek együttes értékesítése a beteg ember és a társadalom számára a jövőben az egyik legfontosabb feladat. számos kutató vizsgálta a gyógyszerészet helye és szerepe miként változott a gyógyszerelőkészítés xix-xx. századi iparosodása nyomán. a gyógyszeripar kialakulása hozzájárult a gyógyszerészet fejlődéséhez, olyan új szakterületek indultak fejlődésnek, mint az ipari gyógyszerkészítés, a gyógyszerkutatás, a gyógyszerellenőrzés. a gyógyszerek számának és veszélyességének növekedése viszont maga után vont a gyógyszerekkel kapcsolatos ismeretek pontosabb és gyorsabb dokumentálásának és ezen ismeretek minél szé-

lesebb körű közreadásának szükségességét. /folyt.köv./

-25-

15/40

bb. 44. befejeződött... 1. folyt./rj

a kongresszuson külön munkacsoportban foglalkoztak a népi gyógyászattal, az volt az álláspont, hogy időnként szükséges és eredményes a népi gyógyászat ismereteit értékelni, felülírni és beépíteni a tervszerű gyógyszerkutatásba. /mti/

-. -

bb. 39. folytatják a nagyüzemi szőlő- és gyümölcsstelepitést - a kiskunsági tsz-ek megyei küldöttértekezlete kecskeméten

lász/rj st kz

1981. október 2.

12 százalékkal növelik termelésüket a hatodik ötéves tervben a homokhátság közös gazdasági közölték pénteken kecskeméten, a kiskunsági mezőgazdasági szövetkezetek területi szövetségének küldöttgyűlésén, a 62 ezer tsz-, illetve szakszövetkezeti tag képviselőjében 108 küldött vitatta meg az előre kiadott beszámoló alapján a két szövetkezeti kongresszus között eltelt időszak szervezeti, gazdálkodási eredményeit, a többnyire kedvezőtlen természeti adottságú vidék mezőgazdasági üzemei öt év alatt 45,3 százalékkal növelték ártermelésüket, a mérleg szerinti bruttó jövedelmük pedig 35,4 százalékkal nőtt, sokat tettek a vidék kertkultúrájának fejlesztéséért, az ötödik ötéves terv több mint 7000 hektáros szőlő-gyümölcsstelepitési programjának nagyrésze a homokhátságon gazdálkodó szövetkezetekben valósult meg, folytatását is vállalták, ehhez azonban több és választékosabb szaporítóanyagot sürgetnek, megállapították viszont, hogy a tőkeigényes szőlő-gyümölcskultúra fejlesztése elvonta a figyelmet, az anyagi erőt a közös állatállomány gyarapításától, csökkent a vágómarha értékesítés és kevesebb sertéshúst adtak a kiskunságban gazdálkodó tsz-ek, ezért a következő évekre a közös állatállomány számszerű növelését tüzték ki feladatuk, fokozzák a háztáji termeléshez nyújtott segítséget tenyésztőkkel, takarmánnyal, szaktanáccsal látják el a kisgazdaságokat, s bejelentettek, hogy segítik a korszerűbben művelhető, tömbös magán szőlő- és gyümölcsstelepitéseket. /mti/

-. -

15.10 rj

-26-

15/0

bb. 40. felhasználható 16.30 órától

szakszervezeti amatőrfilm fesztivál szolnokon

laz/ká/rj kz

1981. október 2.

a versenyvetítésekkel pénteken megkezdődött az v. országos szakszervezeti amatőrfilm fesztivál szolnokon, a háromnapos sereg-szemlére a szakszervezeti amatőrfilm-klubok több mint ötven dokumentum, kisjáték és animációs filmet küldtek, a produkciókból az előzetes válogatás után harminchármat mutatnak be a fesztiválon.

a szolnoki amatőrfilm-találkozó szombaton újabb versenyfilmek bemutatásával folytatják, majd a vetítések után a résztvevők elemzik a látott műveket, s eszmecsere folytatnak a hazai amatőrfilm-mozgalom helyzetéről, a fesztivál ünnepélyes eredményhirdetésére és a díjak átadására vasárnap kerül sor. /mti/

-. -

bb. 42. felhasználható: 17 órától!

országos amatőr pop-dzsessz-rock napok győrött

mzs/rj ká kze

1981. október 2.

a határháts, hetvenes évek pop-sztárjainak fotóiból és karikatúráiból nyílt kiállítással, filmvetítéssel és az új skorpió együttes koncertjével kezdődtek meg pénteken az országos amatőr-pop-dzsessz-rock napok eseményei győrött, a petőfi sándor művelődési központban, a hazai amatőr popzenei sereg-szemlével ezuttal ötödik alkalommal rendezik meg, amelynek keretében szombaton kerül sor az amatőr együttesek versenyének országos döntőjére, a megyei, majd a területi versenyeken legjobbnak bizonyult tizen-négy együttes verseng majd az elsőséggel járó vándorszerlegért, az összejövétel alkalmat nyújt arra is, hogy az együtteseket patronáló művelődési intézmények vezetői és az amatőr pop-dzsessz mozgalom irányítói kicseréljék tapasztalataikat, körvonalazzák a következő évek feladatait.

a vasárnapig tartó programban több együttes pódiumra lép versenyen kívül is, a pop-dzsessz-rock napok ideje alatt a művelődési központ zenei tára ritkán hallható felvételekkel, zenei érdekességekkel áll az érdeklődők rendelkezésére. /mti/

-27-

14.15 rj

15/0

bb.48. új amfora-üzletek

i/pp/sa/a/kz

1981. október 12.

két új üzletet nyitott a héten budapesten az amfora-üvért. a váci utca 55. alatti amfora-bvk mintaboltban elsősorban a borsodi vegyi kombinátban gyártott műanyag háztartási cikkeket árúsítják, míg a lenin krt. 17. alatti fólia-boltban az őszi bnv-n nagydíjat nyert folpack pvc-fólián kívül alufóliát is árúsítanak./mti/

-.-

bb.49. agrometeorológiai előrejelzés

i/pp/sa/a/kz

1981. október 2.

az időjárás továbbra is szeszélyesen alakul, még szombaton is esős lesz az idő, vasárnap azonban megkezdődik a száraz, meleg levegő beáramlása, a zárt felhőtakaró megszűnik, a nappali felmegeledés eléri a 20-25 fokot, az elkövetkező néhány nap kedvez majd a betakarításnak, ki kell használni a jó időt, mert szerdától kezdve újabb időjárási zóna éri el hazánk területét, amelynek hatására igen hűvös és esős lesz az idő, az északias áramlás sarkvidéki eredetű levegőt szállít, így a nappali felmegeledés 15 fok körül várható. a zárt felhőtakaró miatt talajmenti fagyok kialakulása nem valószínű, az esőzések hatására a talaj nedvességtartalma annyira megnövekedhet, hogy egyes helyeken nehézségi majd a munkagépek közlekedését./mti/

-.-

bb.50. tanácsok - kertbarátoknak

i/pp/sa/a/kz

1981. október 2.

kertünk egyik legkedveltebb virága a tulipán. hagymáit a nárcisz-és jácint-hagymák után ültessük. a begyökeresedéshez a hőmérséklettől és a talajnedvességtől függően 3-4 hét szükséges. az ültetésre a 9 fok körüli talajhőmérséklet a legkedvezőbb, ha túl korán ültetjük ki a hagymákat a meleg talajba, akkor a korai fagy a virágkezdeményeket elpusztítja, ezért a tulipán-hagymákat októberben ültessük, mert így az elfagyás és más károsodás veszélye kisebb./mti/

-.-

15.04/a

- 28 -

15.55

bb.51. hol telelnek a madarak ?

i/pp/sa/a/kz

1981. október 2.

utra készen vándormaradaink. a gólyák, vad-
bák és vadkacsák uticélja: szudán és egyiptom. a
fecskék dél-afrikában, a seregélyek algirban és tunisz-
ban, a sárgarigók máltán és szicilián telelnek át, a
szárccsák téli otthona dél-olaszország, a dankasirályo-
ké a nápolyi öböl és libia, a bibicek marokkó, a gém-
fajta pedig a szahara felé veszik útjukat./mti/

-.-

bb.52. mentesítő buszjáratok

i/pp/sa/a/kz

1981. október -.

ezen a hétvégén is - a várható igényeknek meg-
felelően - több mentesítő járatot indít a volán az
engels térről. szombaton a többi között kalocsára, kisköré-
re, balassagyarmatra és dunaujvárosba, vasárnap pedig
kalocsa és dunaujváros mellett a kékesre, mátra-
házára és bajára, valamint a csehszlovákiai lévára
indul mentesítő járat./mti/

-.-

bb.53. indiai hét

i/pp/asa/a/kz

1981. október 2.

szombattól egy héten át indiai ételkülön-
legességekkel ismerkedhetnek az érdeklődők a budapesti
intercontinental szállóban. a new delhi-i ascona szálló-
lódával és a malév-vel közösen szervezett program kere-
tében estenként ananda shankar táncgyűjtése szórakoz-
tatja majd a vacsoravendégeket./mti/

-.-

15.09/a

- 29 -

16.00

bb.54. őszi vendéglátó napok

i/dob/sa/pp/a/kz

1981. október 2.

Őszi vendéglátó napok kezdődtek pénteken szegeden. az egy hónapig tartó programban 170 különféle vendégváró rendezvény szerepel; műsoros esteket rendeznek, táj- jellegű ételeket szolgálnak fel. kimélő étrendeket is összeállítottak, s ezekhez a szegedi muzeumból illetve a megyei levéltárból előkerült régi receptkönyveket is segítségül hívták. /mti/

-. -

bb.55. új nyitvatartási rend

i/pp/sa/a/kz

1981. október 2.

Szombattól új nyitvatartási rend szerint - szombaton és vasárnap 9 órától 16 óráig - látogathatják az érdeklődők a pálvölgyi cseppkőbarlangot. /mti/

-. -

bb.56. szüreti mulatságok

i/pp/csiz/sa/a/kz

1981. október 2.

Karneváli felvonulással kezdődik szombaton a baranya megyei kozármislenyben a két napig tartó szüreti mulatság. népi együttesek közreműködésével rendeznek szüreti felvonulást és bált vasárnap villányban, valamint vidám mulatságot a soproni liszt ferenc művelődési központban. a nógrád megyei bujákon vasárnap a híres bujáki képviselőbe öltözik a falu apraja-nagyja, hogy részt vegyen a színpompásnak ígérkező szüreti menetben, amelyet sok móka-tréfa fűszerez majd. /mti/

-. -

15.14/a

- 30 -

16⁰⁵

bb. 43. felhasználható: 17 órától!

moson megye zenei multját bemutató kiállítás nyílt mosonmagyaróváron

mzs/st/rj kz

1981. október 2.

Joachim József hegedűművész születésének 150. évfordulója alkalmából kiállítás nyílt pénteken a mosonmagyaróvári Hansági muzeumban. képek, újságcikkek és egyéb korabeli dokumentumok tárják az érdeklődők elé az egykori moson megyei köpcsény községben született neves művész, zenepedagógus és komponista életutját tizenhárom éves korában tartott első londoni koncertjétől egészen 1907-ben bekövetkezett haláláig. a tárlat rajta kívül több más moson megyéből származó neves személyiség életutját is felvázolja. a kiállított dokumentumok szerint innen indult el a zenei sikerek felé a mult században egyebek között Nikisch Arthur karmester, Flesch Károly hegedűművész és Mosonyi Mihály zeneszerző. /mti/

-. -

bb. 45. felhasználható: 17.00 órától!

megnyílt a fejér megyei őszi tárlat

dáv/st/rj kz

1981. október 2.

Fejér megye képzőművészeti életét reprezentáló, a megyében élő alkotóknak az utóbbi évben készült munkáit bemutató kiállítás nyílt pénteken Mórton, a hajdani Lamberg kastélyban berendezett művelődési központban. a hagyományos őszi tárlaton ezúttal harmincnégy művész hatvannál több alkotását állították ki. /mti/

-. -

bb. 47. felhasználható: 19 órától!

a Hamlet premierje a Győri Kisfaludy Színházban

mzs/st/rj kz

1981. október 2.

Shakespeare Hamletje nyitotta meg az idei évad bemutatóinak sorát pénteken a Győri Kisfaludy Színházban. a dán királyfi tragédiáját Bódy Gábor vitte színre. társrendezőként Szikora János közreműködésével. a díszletet Bachmann Gábor, a jelmezeket Tabea Blumenschein NSZK-beli vendégművész tervezte, a kísérőzenét Vidovszky László szerezte. a címszerepet Cserhalmi György vendégművész játszotta, az egyéb főbb szerepeket Áts Gyula, Mester János és Ujlaky László Jászay-díjasok, továbbá Martin Márta, Bán János és Leviczky Klára alakították. /folyt.köv./

-31-

16¹⁵

bb. 47. / a hamlet.. 1. folyt./rj

a premier előtt nyitották meg bachmann gábor kiállítását a színház aulájában, amelyen a hamlet, a kékszakállu herceg vára és a psyché diszlettervei, vázlatrajzai láthatók. /mti/

-. -

bb. 57. móricz ida és angela varga tárlata nyiregyháza

kal/st/rj kz

1981. október 2.

móricz ida grafikusművészek, móricz zsigmond hugának gyűjteményes kiállítását nyitották meg pénteken a nyiregyházi jósa andrás muzeumban. a 87 esztendő, bécsben élő művész szabócsi tárlatán grafikai munkái mellett bemutatja vázlat és protrérajzait, az ötvenes években készült kerámiáit és szobrai is. jónéhány olyan alkotása is látható a kiállításon, amelyek móricz zsigmondot örökölték meg.

móricz ida munkáival együtt láthatók a muzeum kiállításán leányának, angela vargának grafikai alkotásai - monotípiái, tusrajzai, rézkarcai -, valamint reliefjei is. /mti/

-. -

bb. 58. szovjet szakkönyvek az energetika szolgálatában - kiállítás budapesten

t/of/rj dg kz

1981. október 2.

energetikai tárgyú szovjet szakkönyvekből rendezett kiállítást nyitott meg pénteken budapesten, az országos műszaki könyvtár és dokumentációs központ muzeum utcai épületében ágoston mihály, a központ főigazgatója és szergej rozanov, a szovjet energoizdat könyvkiadó igazgatója. a több mint 200 kötetet felsorakoztató bemutató az október 1. és 16. között lezajló szovjet energetikai napok egyik rendezvénye. /folyt.köv./

--32-

1620

bb. 58. / szovjet szakkönyvek... 1. folyt./rj

a kiállítás kapcsán az újságíróknak elmondták, hogy az energetikai tárgyú könyvek zömét a szovjetunióban az energoizdat kiadó jelenteti meg. e kiadó fő célja az, hogy segítséget nyújtson az energetikusoknak konkrét feladataik megoldásához, szakmai továbbképzésükhöz. e kiadáspolitikát „rendező elve”, - miként a kiállítás friss kötetei is érzékeltetik -, hogy minden tudományos és műszaki könyv- legyen az akár tankönyv, kézikönyv, tudományos vagy népszerű kiadvány- akkor kerüljön forgalomba, amikor a szakemberek éppen igénylik. ez a magyarázata annak is, hogy az energoizdat kiadványainak jelentős hányadát az energetika aktuális kérdéseit taglaló könyvek alkotják. ugyanis ezekből tanulhatnak, sajátíthatnak el gyorsan kamatoztatható ismereteket a jövő mérnökei, technikusai, szakmunkásai.

az energoizdat- az szkp xxvi. kongresszusa határozatainak megfelelően- növeli az olyan tudományos igényű kiadványainak számát, amelyek például a hő- és villamosenergia hatékonyabb hasznosításának, az atom- és vízierőművek korszerűsítésének, a termelés automatizálásának kérdéseit taglalják. a műszaki újdonságok propagálása, illetve a kimagasló termelési tapasztalatok ismertetése érdekében a kiadó - s ezt a budapesti bemutató is szemléletesen érzékelteti - szakmai zsebkönyvek és brosúrák sorozatait bocsátja közre.

ott vannak a kiállítás anyagában a szovjet kiadóval együttműködő - valamennyi európai kgst-tagországot, illetve jónéhány nyugati államot is képviselő - külföldi kiadók orosz nyelvre fordított szakmunkái is. a magyar műszaki könyvkiadóval meglévő együttműködés keretében nemrégiben fordították le oroszra például azokat a szakkönyveket, amelyeket a transzformátorok melegezéséről és hűtéséről, illetve a mikroszámítógépekről írtak magyar szerzők. az aktív nemzetközi együttműködésről tanuskodik az európai kgst-tagországok villamosenergetikája című, a baráti országok vezető energetikusainak közös kötete, amelyben szerepel a magyar népköztársaság villamosenergetikájának eredményei és fejlesztésének táblatai témával szili géza is.

a szovjet szakkönyvkiállítás október 12-ig tekinthető megszombat kivételével - naponta 10-től 19 óráig. /mti/

-33-

14.10 rj

1625

bb 59. huszonötezer látogató a bábolnai napokon - állatorvosi tudományos tanácskozás bábolnán

ber um st kz

1981. október 2.

a csütörtöki 15 ezer látogató után pénteken 25 ezren keresték fel a bábolnai napokat. megtekintette a bábolnai napok bemutatóit havasi ferenc, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára és marjai józsef miniszterelnök-helyettes. számos külföldi delegációt fogadtak, köztük a bulgáriai mezőgazdasági minisztérium és a szovjetunióbeli lvov megye küldöttségét. mintegy száz vezető szakember érkezett azokból a szlovákiai üzemekből, amelyekben bábolnai technológiával termelik a kukoricát. az ndk agrártudományi egyesületének vezetői bábolnán kötötték meg újabb öt éves együttműködési szerződésüket a magyar agrártudományi egyesülettel. százával érkeztek a különautóbuszjáratok az ország minden tájáról. pest megyéből például több mint 500 szakember tekintette meg a bemutatókat.

x x x

a bábolnai mezőgazdasági kombinátban folytatták pénteken az előző nap budapesten megkezdődött állatorvosi tudományos napok tanácskozásait, amelyek témája a fertőző állatbetegségek elleni védekezés. a magyar agrártudományi egyesület állatorvosi társasága nemcsak azért választotta a tanácskozás folytatásának színterüléül bábolnát, hogy a résztvevők találkozhassanak a legkorszerűbb állategészségügyi eszközöket, gyógyszereket gyártó magyar- és külföldi kiállító cégekkel, hanem azért is, hogy megismerhessék a kombinátban alkalmazott védekezési módszereket. így például a nagyüzemi immunizálási rendszert, amellyel elérték, hogy a három millió tenyészállatból álló baromfi állománynál nem fordult elő fertőző betegség. nagy érdeklődést keltett a sertéstenyésztésben forradalmi változást hozó spf-program is. a néhány európai országban már alkalmazott módszert az országos műszaki fejlesztési bizottság, a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium és az állami gazdaságok országos központja támogatásával, a magyar tudományos akadémia állategészségügyi kutató intézetének a közreműködésével vezették be bábolnán. lényege az, hogy a speciális műtőben mesterséges elletéssel, császármetszéssel világra hozott malacokat steril körülmények között nevelik fel. így fertőzésmentes állományt nyernek, s mintegy 20 százalékkal tudják növelni a hozamokat, mivel az állatnak nem kell a betegségek leküzdésére energiát fordítania. egy 600 kocás telepen így módon 5 millió forint többletnyereség érhető el. /mti/

16. 15/um

- 34 -

1635

bb 61. új nemzetközi kezdeményezések a háboruellenes összefogás szilárdításáért - romesh chandra sajtótájékoztatója

t ár um dg kz

1981. október 2.

a béke-világtanács ősszel nagyszabású nemzetközi offenzívát indít a világ háboruellenes erőinek mind szélesebb összefogása, az emberiséget fenyegető veszély elhárítása érdekében - jelentette be romesh chandra, a bvt elnöke pénteken budapesten tartott sajtókonferenciáján. romesh chandra, aki az országos béketanács meghívására tartózkodik hazánkban, a hazafias népfrent országos tanácsának székházában találkozott a hazai és a külföldi sajtó képviselőivel.

kovács bélának, az obt főtitkárának megnyitóját követően a bvt elnöke az új békekezdeményezések jelentőségéről szólva elmondotta: napjainkban a világ békemozgalma megerősödött, tevékenysége megélnéskült, erőteljesebben hallatja hangját, mint bármikor. e tény a nemzetközi helyzet realitása, ám ugyanilyen realitás az is, hogy megnövekedett egy nukleáris háboru kirobbanásának veszélye. mindezt együtt kell figyelembe vennie a békemozgalomnak, amikor további teendőit meghatározza; abból kell kiindulnia tehát, hogy ma minden eddiginél nagyobb szükség van erőjének megsokszorozására, befolyásának érvényesítésére - hangoztatta romesh chandra.

- a béke-világtanács különösen nagy jelentőséget tulajdonít az október 24. és 30. közötti időszaknak. a nemzeti békemozgalmak ugyanis ezekre a napokra összpontosítják akcióikat, megmozdulásaikat. ezen a „leszerelési világhétén”, a korábbiaknál nagyobb szabású rendezvények várhatók Európában és más kontinenseken egyaránt. e megmozdulások a közvélemény fokozott várakozását fejezik ki az ENSZ tervezett második rendkívüli leszerelési közgyűlése iránt. a békeoffenzíva jelentőségét növeli az is, hogy a madridi európai biztonsági és együttműködési tárgyalássorozat újabb fordulójának előestjén bontakozik ki, így lendületet adhat a tanácskozás konstruktív szellemű előrehaladásához, s hozzájárulhat az európai fegyverzetkorlátozási tárgyalások eredményességéhez is.

a világhét akciói során a békeszerető emberek milliói tiltakoznak majd az új amerikai fegyverek - a pershing-2 rakéták, a szárnyasrakéták - telepítése, a neutronbomba gyártása ellen; felhívják a figyelmet a szovjetunió békekezdeményezéseire, s kifejezik reményüket, hogy a november 30-án genfben kezdődő szovjet-amerikai tárgyalások a feszültség csökkenéséhez vezetnek majd - mondotta a bvt. elnöke. hozzáfűzte: világszerte nagy várakozással tekintenek e párbeszéd elé, ugyanakkor az emberiség sorsáért érzett aggodalmat a megbeszélések híre önmagában nem oszlathatta el, hiszen az egyesült államok ma is újabb és újabb lépéseket tesz a fegyverkezés fokozására.

/foiylt.köv./

- 35 -

16. 20/um

1640

bb 61. /uj nemzetközi ...1.folyt./um

romesh chandra aláhuzta a békéért folytatott küzdelem új szakaszának azt a sajátosságát, hogy a bvt minden erejével harcol a békemozgalom egységéért, valamennyi háboruellenes erő összefogásáért, megteremtve ezzel a szorosabb együttműködés, az összehangolt cselekvés feltételeit. ez ma annál inkább időszerű, mivel az európai tőkés országokban is egyre többen érzékelik az életüket, jövőjüket közvetlenül fenyegető veszélyt, s ellene az nszk-ban, hollandiában, belgiumban, a skandináv országokban és másutt mind nagyobb számban - a legkülönbözőbb politikai irányzatok képviselői - hajlandók cselekedni is.

- az európai tömegmozgalom ma döntő erőt jelent - hangsúlyozta -. küzdelme azonban önmagában nem vezethet sikerre, csak más kontinensek népeinek harcaival egységben érheti el alapvető célját, az enyhülés folytatódását, a leszerelést. napjainkban a szolidaritás és a nukleáris háboru elleni fellépés megegyező fogalom, hiszen ha az emberi jogok megvédéséért hallatjuk szavunkat, ezt csak úgy tehetjük, hogy a legalapvetőbb jog, az élethez való jog biztosításáért küzdünk - tette hozzá. szólt a nemzetközi békemozgalom egységének megbontására irányuló kísérletekről is. ilyen próbálkozásnak minősítette az elmúlt napokban közreadott ugynevezett weinberger-jelentést, amely a szovjetunió állítólagos fegyverkezési fölényéről igyekszik meggyőzni a közvéleményt az usa-ban és más nyugati országokban. a békemozgalom tájékoztató, felvilágosító munkájával erre a dokumentumra is válaszol majd: megmutatja a fegyverkezésben érdekelt tőkés körök igazi arcát, leleplezi törekvéseiket - hangoztatta.

az mti tudósítójának kérdésére romesh chandra utalt arra, hogy mostani magyarországi látogatása során megbeszéléseket folytat az országos béketanács vezetőivel, s tájékozik a hazai szolidaritási és béketevékenység időszerű terveiről, feladatairól. /mti/

bb 60. aczél györgy fogadta a nemzetközi zenei tanács tagjait

t me um dg kz

1981. október 2.

aczél györgy, a minisztertanács elnökhelyettese pénteken, az országház gobelin termében fogadta az unesco nemzetközi zenei tanácsa végrehajtó bizottságának újonnan megválasztott tagjait, élükön prof. sir frank callaway elnökkel. a tanács tagjai a testület budapesti rendezett közgyűlésén és tudományos kongresszusán vesznek részt. a szívélyes, baráti légkörű találkozón - amelyen ott volt láng istván, a magyar zeneművészek szövetségének főtitkára is - a zeneművészet jelentőségével, ember- és kultúraformáló szerepével összefüggő kérdésekről folytattak eszmecsereket. /mti/

- 36 -

16.25/um

1645

bb. 62. tanévnyitó a nemzetközi előkészítő intézetben

t/-ár/rj dg kz

1981. október 2.

harmincadik tanévét kezdte meg pénteken a nemzetközi előkészítő intézet, amely a hazánkban tanuló külföldi hallgatók nyelvi és szakmai felkészítésével járul hozzá leendő szakképzettségük sikeres megszerzéséhez. miként a tanévnyitó ünnepségen mos béla megbízott igazgató elmondta, az intézetbe évente négy földrész mintegy 60 országából érkeznek hallgatók. a hazai felsőoktatás iránti megnövekedett éreklődést jelzi, hogy idén először finn, holland, nigériai és mozambiki diákok is részt vesznek a képzésben. három évtized alatt több mint 10 ezer külföldi diákot ismertettek meg itt az oktatók a magyar nyelvvel, kulturánkkal, szocialista vívmányainkkal.

a tanulmányait most megkezdett csaknem 600 hallgató legtöbbször mérnököknek, közgazdászoknak, illetve orvosoknak készül. az ünnepségen a most induló tanfolyamok résztvevői hat, általuk ismert nyelven - angolul, franciául, oroszul, spanyolul, arabul és vietnami nyelven - lettek fogadalmat a szorgalmas, eredményes tanulásra. /mti/

-. -

bb. 63. a vállalati önállóság eredményei az egri dohánygyárban

kov/st/rj hgy

1981. október 2.

a magyar élelmiszeripar irányítási rendszerének továbbfejlesztéseként az elmúlt évben a cukor-, az édes-, a bor- és a dohányiparban megszűntek a trösztii szervezetek az egri dohánygyárnak az új irányítási rendszerrel kapcsolatos tapasztalatairól tartottak országos sajtótájékoztatót pénteken egerben. domán lászló gyárigazgató elmondta, hogy a vállalat vezetése már a korábbi években felkészült az önállóságra, megszervezték vállalatban belüli a vezetőképzést, és a dh munkarendszernek az egri dohánygyárban kidolgozott modellje országosan ismertté vált.

/folyt.köv./

16.30 rj

-37 -

1645

bb. 63. / a vállalati önállóság... 1. 99065./rj

az 1980 júliusában bevezetett vállalati önállóság nagy lendületet adott a gyártmányfejlesztési tevékenységnek. mindenképp az a célt tűzték ki, hogy az egészségre kevésbé ártalmas cigarettákat gyártsanak. az egri dohánygyár ennek megfelelően 1980-ban már kizárólag filteres cigarettát hozott forgalomba, rövidesen megjelenik a piacon a helikon mentolos változata, s idej újonság a kétfajta ugynevezett keresztáramlású füstszűrős cigaretta a super és a novus, amelynek filtere sokkal kevesebb káros anyagot enged át.

az igazgató beszámolt arról, hogy a szervezeti korszerűsítés eredményeként az idén átlagon felüli bérfejlesztést hajtottak végre, s megteremtették az ötnapos munkahét bevezetésének feltételeit. a dolgozók munkakörülményei is sokat javultak. hétmilliós beruházással új, korszerű öltöző- és fürdőépületet emeltek a gyár területén. a hatodik ötéves terv folyamán a most már önállóan kezelt saját beruházási keretből felépül a gyár új szociális épülete, amelyben többek között óvoda, bölcsőde és könyvtár kap helyet. /mti/

-.-

bb. 64. a mezőgazdasági kistermelés támogatásáról tárgyaltak a népfrentbizottságok zala es győr megyében

tóa/rj cser, ká hgy

1981. október 2.

zala megyében mintegy 60 ezer család foglalkozik háztáji és kiegészítő gazdálkodással, a legutóbbi összegezés szerint a megyében előállított összes mezőgazdasági termék 43 százalékát ezek a gazdaságok szolgáltatják - állapították meg a házfias népfrent zala megyei bizottságának pénteki ülésén. a kistermelők kertbarát körökbe, klubokba, szakcsoportokba tömörülve nemcsak saját szükségletükre, de eladásra is termelnek. az elmúlt évben csupán a tsz-ek útján csaknem félmilliárd forint értékű terméket adtak közfogyasztásra. örvendetes, hogy a termelészövetkezetek többsége üzemágként kezeli és támogatja a kistermelőket, tenyészanyagot, takarmánytápot, szaporítóanyagot biztosít részükre. a fellendülőben lévő kistermelés azonban a jelenleginél jobban szervezett felvásárlóhálózat kialakítását sürgeti. a helyben megtermelt zöldségfélék felvásárlásával ugyanis a primőrök kivételével megoldható a megye lakosságának ellátását, az ülésen javaslat hangzott el arról, hogy a felvásárló vállalatok telepítsenek mozgó állomásokat a friss áru átvételére. /folyt.köv./

-38-

16.35 rj

16.35

bb. 64. / a mezőgazdasági... 1. folyt./rj

fontolandó az a testületi javaslat is, hogy az áfész-ek alakítsanak ki kiegészítő állomásokat. a zalai népfrent bizottságok újabb kertbarát körök szervezését is szorgalmazzák.

ugyancsak a mezőgazdasági kisáruterelés helyzetét vitatta meg pénteki ülésén, győrt a házfias népfrent győr-sopron megyei bizottsága. az ülésen kedvező helyzetéről számoltak be. több mint 15 ezer foglalkoznak a megyében állattartással, zöldség- és gyümölcsstermesztéssel. nagyobb részük termelészövetkezeti tag, de szép számmal vannak közöttük alkalmazottak, bejáró gyári munkások és nyugdíjasok is. évente 40 millió liter tejet, több mint 200 ezer sertést, több mint 20 ezer tonna burgonyát, gyümölcsöt és zöldségfélét, szép számú hizómarhát, nagy mennyiségű baromfit, nyulat, mézet és más árukat termelnek a győr-sopron megyei kistermelők. munkájuk nemcsak a helyi, hanem az országos ellátás és az élelmiszerexportot is segíti. az ország uborkaexportjának több mint a felét győr-sopron megye adja, s a több ezer tonna uborkának több mint 90 százalékát a kistermelők termelték meg.

a termelészövetkezetek és a fogyasztási szövetkezetek nemcsak szervezik a kistermelést, hanem takarmánnyal, műtrágyával, kisgépekkel szaktanácsadással is támogatják. 120 mezőgazdasági szakemberük fog

alkozik a kistermelők segítségével. az idej év első felében több mint 1500 anyakocát helyeztek ki a kisgazdaságokba, s a második félévben még mintegy 2 ezer anyakoca kihelyezésére kerül sor. ez biztosítja, hogy a következő évben is nagymennyiségű sertéshúst adjanak az országnak a győr-sopron megyei kistermelők.

a bizottság ülésén javasolták, hogy a termelészövetkezetekben növeljék a főállású háztáji agronómusok számát, s szorgalmazzák a termelésirányító és a felvásárló munka javítását. /mti/

-.-

bb. 68. gadányi- emlékkiállítás az esztergomi vármuzeumban

ber/pá/rj st hgy

1981. október 2.

gadányi jeno emlékkiállítást nyitottak pénteken az esztergomi vármuzeumban. a tárlat anyagát a mintegy 140 festményt és grafikát tartalmazó gadányi-hagyatékból válogatták, amelyet a művész özvegye férje kívánságának megfelelően 1978-ban a városnak ajándékozott. /mti/

16.40

-39-

17.30

bb 65. a xx. országos muzeumi és műemléki hónap megnyitója makón

dén um st hgy

1981. október 2.

a xx. országos muzeumi és műemléki hónap megnyitóját pénteken tartották meg makón a józsef attila muzeum most elkészült új épületében. az ünnepségen pozsgay imre művelődési miniszter mondott beszédet, amelyben többek között hangsúlyozta:

- muzeumügyünk és műemlékvédelmünk alapfeladatának történelmi múltunk emlékeinek megőrzését, racionális felhasználását és publikussá tételét tartjuk. szocialista művelődéspolitikánk azonban a helyreállított műemlékeket, a néprajzi, a történelmi, vagy éppen művészeti kiállításokat nem történelmi diszletnek, nem szép tárgyak vitrinbe zárt együttesének tekinti, hanem tudásforrásnak, amely élénk tárja a társadalmunk fejlődését, a szabadságküzdelmeket, az emberek koronként változó erkölcsi fogalmait, természetismeretét, gondolkodását, izlését. arra törekszik, hogy az emberek a multhoz, a művészeti és építészeti alkotásokhoz, a természeti értékekhez való tudatos viszonya megjelenjen cselekedeteiben, magatartásában is, hogy a szülőföld tisztelete, a szűkebb lakóhely ismerete elvezessen a szocialista hazra szeretetéhez, a nemzethez, az emberiséghez.

a továbbiakban szólt arról, hogy a muzeumi értékek gyarapodása mellett nem feledkezhetünk el a hanyagság miatt elkallódott értékekről, a zsufolt raktárakról, a felújításra váró muzeumi épületekről sem. múltunk emlékei ugyanis gyakran nem a pénz hiánya, hanem a lelkiismeretlenség miatt szenvednek kárt. éppen ezért halaszthatatlan dolgunk a köztudat további formálása, az értékmentő összefogás erősítése, történelmi emlékeink fizikai és szellemi birtokbavételének meggyorsítása. legyen tehát a muzeumi és műemléki hónap központi gondolata a muzeumi munka és a műemlékvédelem társadalmasításának feladata - mondotta a miniszter.

ezután pozsgay imre ünnepélyesen felavatta a makói józsef attila muzeum új épületét, amelyet a rossz állaga miatt korábban lebontott régi helyén a város tanácsa 12 millió forintos költséggel építtetett fel. az épület homlokzatát díszítő plasztika varga imre kossuth-díjas szobrászművész alkotása.

az avatóünnepség alkalmából nyílt meg a muzeumban makó hétszáz éves település-, gazdaság-, politika- és művelődéstörténetét bemutató dokumentum kiállítás és az erdei ferenc emlékszóba. ugyancsak ebből az alkalomból nyitották meg a „makó a képzőművészetben” című kiállítást. itt a tíz éves makói művésztelepen dolgozó művészek mintegy 150 grafikai lapját tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/

- 40 -

16.50/um

1435

bb 66. üvegszáloptika a tüdőrák ellen - országos tüdőgyógyász tanácskozás szolnokon

laz um st hgy

1981. október 2.

az üvegszáloptikás hörgőtükröző készülék orvosi nevéen a bronchofiberszkóp alkalmazásának tapasztalatairól országos tüdőgyógyász vándorgyűlés kezdődött pénteken szolnokon, a megyei művelődési és ifjúsági központban. a korányi frigyos tbc- és tüdőgyógyász társaság, valamint a megyei tanács hetényi géza kórháza és rendelőintézete által rendezett kétnapos tudományos tanácskozás színhelyül azért választották szolnokot, mert a hazai gyógyászatban itt vezették be először e korszerű vizsgálati módszert. a bronchofiberszkópia lényege, hogy a hajlékony üvegszálas eszközökkel mindenféle sebészi beavatkozás nélkül a tüdő rejtett részeibe, egészen a hörgőcskéig el lehet jutni. a mozgatható, vékony „karok” segítségével citológiai vizsgálatokhoz szövetminta is vehető. a szövetminta-vétel egyebek között lehetővé teszi, hogy a daganatos betegségeket már a kezdeti állapotban pontosan diagnosztizálják és így ezek az esetek többségében operációval tökéletesen gyógyíthatók.

a tüdőgyógyász vándorgyűlésen résztvevő hazai, valamint cseh-szlovák, jugoszláv és nszk-beli orvosspecialisták előadásokon és filmvetítéseken számoltak be a műtétek közbeni gyors vizsgálatok lehetőségeiről, az intenzív ellátásban részesülő és idős betegek esetében használható módszerekről. a résztvevők számára a szolnoki kórházban, ahol kilenc év alatt több mint hétezer vizsgálatot végeztek, gyakorlati bemutatót tartottak az ugynevezett beteg-ágy melletti alkalmazhatóságról.

a tudományos tanácskozáshoz kapcsolódóan az üvegszáloptikás vizsgálati eszközöket ismertető kiállítás nyílt szolnokon nyugat-német és svájci orvosi műszergyártó cégek részvételével. /mti/

-.-

bb 71. tűz a vajhádi kendergyárban

dén um st hgy

1981. október 2.

pénteken délelőtt tűz keletkezett a kenderfonó és szövőipari vállalat vajhádi kendergyárának egyik raktárában, ahol meggyulladt a bálázott kenderkóc. a nagy erővel a helyszínre érkező tűzoltók rövid idő alatt megfékeztek a lángokat. az anyagi kár jelentős, személyi sérülés nem történt. a vizsgálat eddigi eredményei szerint a tüzet eldobott égő gyufaszél okozta. /mti/

- 41 -

16.55/um

1740

bb 67. japán tudós látogatása

um dg hy

1981. október 2.

kodi husimi professzor, a japán tudományos tanács elnöke szeptember 23. és október 2. között látogatást tett magyarországon pál lénárdnak, a magyar tudományos akadémia főtitkárának meghívására.

a látogatás során husimi professzor felkereste az mta több kutatóintézetét: a martonvásári mezőgazdasági- és a tihanyi biológiai kutató intézetet, a központi fizikai kutató intézetet budapesten. a magyar tudományos akadémián husimi professzor eszmecserét folytatott a magyarországi matematika-oktatásról, ke-rekasztal megbeszélésen pedig tájékoztatta tudományos életünk képviselőit a japán tudománypolitika időszerű kérdéseiről. elő-adást tartott a japán papírhajtogatási művészet, az origami geometria alapjairól.

a japán tudományos tanács elnöke látogatása során tárgyalásokat folytatott az mta főtitkárával a japán tudományos tanács és az mta közötti együttműködés kérdéseiről. /mti/

-.-

bb 70. gyermekrajz kiállítás

i ri um dg hgy

1981. október 2.

gyermekszemmel címmel rajzkiállítás nyílt pénteken a néprajzi muzeumban az v. kerületi uttorőlnökség és az irányi utcai általános iskola rajzszakkörének szervezésében. a tárlaton a harmadizben megrendezett nyári néprajzi-rajz alkotótáborban részt vett 30 diák alkotása látható.

a gyerekek az idén a heves megyei pétervásárán és környékén kalandoztak, gyűjtötték a tájegység néprajzi, tárgyi emlékeit, felkeresték építészeti emlékeit. kirándulásaikon vázlatot készítettek a falvak lakóiról, a házakról, kapukról, faragott tornácoszlopokról, amit azután később „műtermi körülmények”, között festményeken örökítették meg. ezekből a munkákból nyílt a kiállítás, amely január 31-ig látható. /mti/

-.-

- 42 -

17.00/um

14.15

bb 75. tanévnyitó a zeneművészeti főiskolán

um dg hgy

1981. október 2.

pénteken megnyitották a liszt ferenc zeneművészeti főiskola 107. tanévét. ujfalussy józsef rektor tanévnyitó beszéde után ünnepélyesen beiktatták tisztébe pongrácz péter rektorhelyet-test, ajd esküt tett a 75 első éves hallgató. a tanévnyitón nyújtották át az arany- és gyémántokleveleket az 50, illetve 60 évvel ezelőtt diplomát szerzett tanároknak. /mti/

-.-

bb 69. szot - okth környezetvédelmi együttműködés

i bi um sl hgy

1981. október 2.

környezetvédelmi kérdésekről tartott megbeszélést a szot székházában gonda györgy államtitkár, az országos környezet- és természetvédelmi hivatal elnöke és sólyom ferenc, a szot titkára.

áttekintették az együttműködésből, illetve az ez évi munkaprogramból adódó szakszervezeti környezetvédelmi feladatokat és megtárgyalták az 1982-es év tennivalóit. együttesen szorgalmazták a környezetkímélő technológiák bevezetését és hangsúlyozták, hogy továbbra is kiemelt feladatként segítik a gazdálkodó szervezetek környezetvédelmi tevékenységét. egyeztették a szot munkavédelmi tudományos kutató intézete és az okth környezetvédelmi intézete együttes tennivalóit különös tekintettel a levegőtisztaságvédelmi kérdésekre és a zajproblémák megoldására. végül megállapodtak abban, hogy együttesen segítik bővíteni a „rendet, tisztaságot a munkahelyeken és környékén”, akció körét. /mti/

---

bb 77. felhasználható 19 órától!

-----
az elveszett paradicsom kecskeméten

lász um st hgy

1981. október 2.

sarkadi imre drámájával, az elveszett paradicsommal nyitotta évadját pénteken a kecskeméti katona józsef színház. a dráma szőke istván rendezésében kerényi józsef díszleteivel került színre. a főbb szerepeket tolnai miklós, gurnik ilona jászai-dijas, garay józsef és ábrahám edit játsszák, füzy sári jelmezeiben. /mti/

- 43 -

17.05/um

14.15

bb. 72. magyar-angolai kapcsolatok

i/of/rj dg hgy

1981. október 2.

tóth ferenc, az mti tudósítója írja:

az angolai népi köztársasággal függetlenségének ki-
kiáltása évében, 1975 decemberében létesített diplomáciai kapcso-
latot a magyar népköztársasággal. a több mint hétmillió lakosú afri-
kai országgal - amelynek fővárosa luanda, népessége zömmel bantu,
hivatalos nyelve a portugál - eredményesen fejlődő kapcsolataink-
hoz jól alapul szolgál, hogy angolában a szocialista orientá-
ciójú fejlődés feltételeinek megteremtésén munkálkodnak.

angolát - az indiába vezető utat keresve - portugál hajósok
fedezték föl 1482-ben; a gyarmatként később a rabszolgakereskedelem
egyik fő bázisává tették. a gyarmatosítók elleni függetlenségi harc
első modern szervezetei 1928-ban jöttek létre. több szervezetből
1956-ban alakult meg az angolai népi felszabadítási mozgalom
/az mpla/, amely 1961 februárjától fegyveres harcot kezdett. a
portugál nemzetgyűlés az 1974-es portugáliai fordulat hatására 1975.
november 11-én adta meg a függetlenséget angolának.

a korábban elmaradott, ám ásványi kincsekben /kőolaj, gyémánt,
vasérc, mangán stb./ igen gazdag és mezőgazdaságilag kedvező adottsá-
gú ország a felszabadító harcok, a polgárháború, majd a külföldi
imperialista agresszió során súlyos károkat szenvedett, különö-
sen az ipari üzemeket, az infrastruktúrát, az állatállományt
érte kár. jelenleg a lakosság 80 százaléka a nemzeti összterméknek
körülbelül a felét adó mezőgazdaságban dolgozik, zömmel önellátó
gazdálkodást folytat, a fő termények közé tartozik a kávé, a gyapot,
a cukornád. fontos szerepet játszik a gazdaságban az exportra dol-
gozó kitermelő ipar /gyémánt, vasérc/, s bőségesen van vízi-
energia.

ami az ország belső helyzetét és külpolitikáját illeti, az
mpla-munkapárt 1977 decemberében megtartott i. kongresszusán fő
feladatként a politikai függetlenség megszilárdítását, a gazda-
sági függetlenség kivívását, a párt szervezeti kiépítését és a
szocializmus alapjainak lerakását jelölte meg. a szocialista fej-
lődés célkitűzéseit agostinho neto elnök halála /1979 szeptember/
után újra megerősítették. neto utódjává a most magyarországra
érkező josé eduardo dos santost, a volt elnök közeli munkatársát
választották meg, aki következetes híve az ország szocialista irá-
nyu fejlődésének, a szocialista országokkal kiépített kapcsolatok
elmélyítésének 1981-ben létrehozták angolában a helyi néphatal-
mi szerveket és az országos népi gyűlést, az ország gazdasági életét
egyre inkább a tudatos, tervszerű irányítás és a termelés fo-
kozatos felfutása jellemzi.
/folyt. köv./

-44-

16.55 rj

1807

bb. 72. / magyar-angolai... 1. folyt./rj

a dél-afrikai köztársaság agressziója következtében an-
gola déli része háborús hadszínterré vált. a harci cselekményekben
az angolai népi fegyveres felszabadító erők állnak szemben a dél-
afrikai reguláris és kommandó alakulatokkal.

a nemzetközi életben az angolai népi köztársaság egyre po-
zitivabb szerepet tölt be, mind az el nem kötelezettek mozgalmá-
ban, mind az afrikai egység szervezetében és a frontországok csoport-
jában. ténylegesen antiimperialista irányvonalat képvisel. termé-
szetes szövetségeseinek tekinti a szocialista országokat. in-
tézmenyes kapcsolatokat épít ki a kgst-vel. fejleszti és norma-
lizálja kapcsolatait a tőkés országokkal is.
angola a közelmúltban fokozta diplomáciai tevékenységét az ensz,
az afrikai egység szervezete és az el nem kötelezett országok
mozgalma fórumain namibia függetlensége, a dél-afrikai köz-
társaság elszigetelése és a pretóriai rézsim elleni, kötelező ér-
vényű szankciók foganatosítása érdekében.

a magyar-angolai együttműködés az afrikai ország felszabadi-
tó küzdelme idején kezdődött. segélyszállítmányokkal, sebesültek
gyógykezelésével és ösztöndíjasok képzésével segítettük az
mpla harcát. az elmúlt években kereskedelmi egyezményt, műsza-
ki-tudományos megállapodást, kulturális egyezményt, bankközi,
egészségügyi, televíziós együttműködési megállapodást kötöttünk. párt-
közi és ifjúsági szervezeti kapcsolataink is együttműködési
megállapodás alapján fejlődnek. kapcsolatfelvételre került sor
a két ország szakszervezetei, nőszövetségei, vöröskereszt- és ut-
törőszervezetei, valamint szolidaritási bizottságai között.

ami a gazdasági kapcsolatainkat illeti: az 1976. évi 0.5-ről
1980-ban 10.6 millió dollárra nőtt kivitelünk, a behozatal 8.5-
ről 1.8 millió dollárra csökkent. exportunk fő tételei: autóbusz-
motor, alkatrészek, karosszéria-elemek, telefonközpont, műszerek,
gyógyszerek, vákuumtechnikai cikkek, lábbeli, szárzástésza,
tenyésztőjás, napocsibe, takarmány. angolából elsősorban kávé
importálunk. 1979-ben a megürt-ikarus tíz évre szóló keretmeg-
állapodást írt alá összesen 9000 autóbusz angolai összeszerelésé-
re; 1980-ban 250 autóbuszhoz karosszéria és alkatrész kivitele
történt; s biztató tárgyalások vannak folyamatban autóbuszkarban-
tartó-nagyjavító üzem létesítéséről angolában. a kormányközi gaz-
dasági és műszaki-tudományos együttműködési vegyes bizottság első
ülésére budapestre került sor 1980 januárjában, a következő ülés
1982-ben esedékes luandában. /mti/

17.15 rj

-45-

1805

bb. 73. a mezőgazdaság ár- és pénzügyi szabályozó rendszerének módosítása

1/jf/rj pp hg

1981. október 2.

az illetékes kormányzati szervek döntése alapján módosulnak a mezőgazdasági nagyüzemekre érvényes ár- és pénzügyi szabályozó rendszer egyes elemei. az intézkedések célja: a nemzeti jövedelem és a vállalati jövedelmek összehangolása, a gazdaságosan exportálható élelmiszertermékek termelésének erőteljesebb ösztönzése valamint a gazdaságos termelésnövelés feltételeinek javítása az átlagnál gyengébb földű nagyüzemekben.

a főbb intézkedések a következők: a mezőgazdaság legfontosabb ipari eredetű termelőeszközeinek - műtrágyák, növényvédő- és gyomirtószer, takarmányfélék - hatóságilag maximált ára nem változik.

1981. november 1-től átlagosan 10 százalékkal növekszik az energiahordozók termelői ára, 15 százalékkal emelkedik a vasuti és közuti áruszállítási tarifa, továbbá differenciált járadékfizetési kötelezettség lép életbe a tehergépjárművek után. ez utóbbi nem vonatkozik a mezőgazdasági vonattatókra és egyes speciális mező- és erdőgazdasági tehergépjárművekre. a mezőgazdasági nagyüzemek az állami költségvetésből az energia-áremelés 75 százalékára térítést kapnak, a tehergépjárművek utáni járadéknak pedig csak 50 százalékát kell fizetniük.

a mezőgazdasági termékek hatóságilag megállapított termelői árai nem változnak. a gabonatermelés fokozásának ösztönzésére többlettermelési prémiumot vezetnek be, amelyet azok a mezőgazdasági üzemek vehetnek igénybe, amelyek a gabonatermelés mennyiségét az 1976-1980. évek átlagos termelésének 10 százalékkal emelt mennyiségén túl is növelik. a prémium 1982-ben 100 kilónként 10 forint lesz, amely a többletermés után számolható el. ezen kívül sor kerül néhány - az igények és a termelés valamint az ár- és a minőség jobb összhangját szolgáló - kisebb árkorrekcióra is.

1982. január 1-től a népgazdaság valamennyi termelőágazatában - így a mezőgazdaságban is - 3 százalékkal emelkedik a bérjárulék és 1 százalékkal a hitelek utáni kamat. a tartalékképzés kötelező mértéke 5 százalékkal emelkedik, ami már az ideai eredményfelosztásnál is érvényesül.

a személyes jövedelmek tervszerű befolyásolására a mezőgazdasági nagyüzemekben a munkadíj-színvonal adómentes növelésének lehetősége egységesen 2,5 százalék lesz. a munkadíjak szabályozásánál a jelenlegi kedvezmények érvényben maradnak. a munkaidőn túli munkavállalás lehetőségét - a mellékfoglalkoztatás feltételei szerint - a folyamatosan dolgozó termelőszövetkezeti tagokra is kiterjesztik.

/folyt.köv./
17.25 rj

-46-

1810

bb. 73. / a mezőgazdaság ár... 1. folyt./rj

a szarvasmarhatartás ösztönzőinek módosítása a vágómarha-termelés növelését célozza. a tejtermelés növelése esetén igényelhető tejprémium és a tejárkiegészítés mértéke 1982. január 1-től csökken, ugyanakkor a vágómarha-érettetés után árkiegészítést kapnak a mezőgazdasági nagyüzemek.

a beruházásokhoz adott eddigi támogatások fennmaradnak. a meliorációkhoz 1982-től az egy főre jutó bruttó jövedelem színvonalától függően differenciált támogatás igényelhető. a tartósítóiipari vállalatok a zöldségtermelő mezőgazdasági üzemeknek - szerződéses kapcsolat alapján - a zöldségtermesztés fejlesztését szolgáló támogatást adhatnak.

a mezőgazdasági nagyüzemek egyes ipari és egyéb tevékenysége után fizetett termelési adó 1982. január 1-től differenciált mértékben emelkedik. egyidejűleg azonban megszűnik a mezőgazdasági-ipari, valamint az ipari-mezőgazdasági termelőszövetkezeti besorolás, és az ezzel együttjáró emelt mértékű termelési adó, valamint - budapestet és vonzáskörzetét kivéve - a megyei városokban gazdálkodó termelőszövetkezetek többlet termelési adója.

új intézkedések ösztönzik a kedvezőtlen adottságu, és más, az átlagosnál gyengébb földdel rendelkező mezőgazdasági üzemeket termelési szerkezetük ésszerű megváltoztatására, egyes ágazatokban a termelésnövelés meggyorsítására, elősegítve ezáltal gazdálkodásuk megjavítását is. a kedvezőtlen adottságu üzemeknek az árbevétel százalékában meghatározott alapár-kiegészítése emelkedik. az elemi kárk esetében igénybe vehető támogatás viszont megszűnik. emellett az eddig kedvezőtlen adottságúnak ki nem jelölt, de az átlagosan 17 aranykoronát meg nem haladó értékű szántóterülettel rendelkező nagyüzemek 1982. január 1-től emelt mértékű külön árkiegészítést kapnak a gabonafélék, a vágómarha és a vágójuh, valamint a bogycsöcs értékesítése után, továbbá pályázat alapján a gazdaságos ipari és szolgáltató tevékenység fejlesztéséhez termelési adóból visszafizethető fejlesztési hozzájárulást kapnak, és részesülhetnek a szakemberek foglalkoztatását elősegítő támogatásokban és kedvezményekben.

az említett, az átlagnál gyengébb földterülettel rendelkező és a jó adottságu gazdaságok közötti - gazdasági társaság keretében folytatott - együttműködésből származó jövedelem után 1982-től a gyengébb földű gazdaságra vonatkozó feltételek szerint adózhatnak a társulók.

a mezőgazdasági kistermelőkre vonatkozó támogatások, kedvezmények és adózási feltételek továbbra is fennmaradnak. a nagyüzemek és a kistermelők tulajdonában lévő állatállományhoz rendszeresített állatkisérőlap és annak illetéke 1982. január 1-től megszűnik.

/mti/
17.35 rj

-47-

1815

bb 74. fuvarozók és fuvaroztatók együttműködése - a központi szállítási tanács titkárságának országos értekezlete

t os um pp hgy

1981. október 2.

az őszi szállítási csúcsgazdálkodás minden évben nagy erőpróbája a közlekedési és szállítási dolgozóknak. ekkor kell - sokszor nehéz időjárási körülmények között - rendeltetési helyükre eljuttatni a mezőgazdaság terményeinek nagy részét.

a megnövekedett szállítási feladatok zavartalan lebonyolításához elengedhetetlen a fuvarozók és fuvaroztatók szoros együttműködése. ezért a központi szállítási tanács titkársága pénteken, a MÁV vezérigazgatóságán, országos értekezletet tartott, amelyen az év hátralévő időszakának legfontosabb tennivalóit, az őszi csúcsgazdálkodás közös feladatait vitatták meg és egyeztették az érdekeltek.

a fuvarozó vállalatok - elsősorban a vasut és a volán - felkészültek a nagy forgalomra. a fuvarozási igényeket évek óta jól begyakorolt módszerekkel elégítik ki. ezekben a hetekben például - a lehetőségekhez igazodva - elhalasztják a járművek selejtezését, hogy minél több kocsi állíthassanak a forgalomba. a fuvarozási igényekhez igazítják a vasuti pályaeépítéseket, s a javításokat is. a dolgozók szabadságuk nagy részét is a nyugalmasabb időszakokra teszik át. a hétfői és vasárnapi munkák ösztönzésére az idén is meghirdették a rakodási versenyt. az őszi csúcsgazdálkodásban, mint korábban, összehangoltan dolgozik a tárcaközi operatív bizottság és a mezőgazdasági szállítási operatív bizottság is.

a felkészülés és az igények egyeztetése alapján az idén előreláthatóan rendkívüli intézkedésekre nem lesz szükség. számolni kell azonban azzal, hogy a tavalyinál több cukorrépa elszállítása a feladat. a kampány szeptember elején lényegében a mezőhegyesi cukorgyár beindulásával megkezdődött, azóta folyamatosan a többi gyár is bekapcsolódott a termelés fogadásába.

komoly feladatot jelent az almaszüret is ezekben a napokban. a vasut mellett jelentős fuvarozási feladatot vállal a volán is, naponta mintegy 200 teherautót állít az „almaforgalomba”. ezenkívül ugyancsak nagy mennyiségű más gyümölcs és zöldség elszállításáról is gondoskodni kell. e munkában 600 volán teherautó vesz részt, s amennyiben szükséges, a gépkocsik egyik megyéből a másikba való átcsoportosítására is felkészültek.

az őszi csúcsgazdálkodásban sem elhanyagolható a szénbányák szállítási igényeinek kielégítése. a szénszállítások zavartalan-ságát külön figyelemmel kíséri a központi szállítási tanács titkársága. évről évre rendszeresen visszatérő feladat az évvégi exportszállítások teljesítése. a számottevően megnövekvő igények kielégítését a külkereskedelmi minisztériummal kialakított együttműködés segíti elő.

/folyt.köv./

- 48 -

17.35/um

1820

bb 74. /fuvarozók ...1.folyt./um

a tanácskozáson résztvevő fuvaroztató vállalatok képviselői egyebek közt szóltak arról, hogy az őszi csúcsgazdálkodás zavartalan-ságát nagy mértékben befolyásolja a szállítóeszközökkel való ésszerű gazdálkodás, vagyis törekedni kell arra, hogy az áruk elszállításához mindig az arra legalkalmasabb eszközöket használják. az áruk mozgatása, a ki- és berakodás egyre nehezebben oldható meg kézi munkaerővel, szükséges a további gépesítés, a korszerű csomagolási-rakodási módszerek bevezetése. az egységcsomagolás, a konténeres szállítás az eddigi tapasztalatok alapján 15 százalékkal megnöveli például az egy vasuti kocsi berakodási árát, s lényegesen megrövidíti a rakodás, a kocsi fordulók idejét is. a veszteségek csökkentése a fuvaroztatók és a fuvarozók közösen érdeke, amihez nélkülözhetetlen a feladatok naprakész egyeztetése és a rugalmas együttműködés. /mti/

-.-

bb 78. ülést tartott a fővárosi tanács

t -don um dg hgy

1981. október 2.

a fővárosi tanács pénteki ülésén két, a tanácsstagok körében rendkívül nagy érdeklődést kiváltott téma; a lakáscserekről, illetve a lakóházak, bérlakások fenntartásáról, felújításáról szóló jelentés szerepelt.

az újvárosháza dísztermében szépvölgyi zoltán elnökletével megtartott ülésen elsőként nemes tibor, a lakásügyi főosztály vezetője terjesztette elő a lakáscserekről a jelentést. a tanács budapesti lakáscsere osztályt szervezett - jelentették be, amely kerületközi szervként tevékenykedik. a lakáscsere osztály az összes kerületi tanács lakásügyi osztályainak jónéhány feladatkörét átveszi. a lakosságnak tehát bizonyos ügyekben nem a helyi tanácsokhoz, hanem a VI. kerület ötvös utca 10. szám alatt található budapesti lakáscsere osztályhoz kell majd fordulnia. október 15-től az állampolgárok által kötött lakáscsere szerződéseket hatóságilag például már itt bírálják el. november 15-től újabb lakáscserekről kapcsolatos feladatok kerülnek át a tanácsok lakásügyi osztályairól. a helyi tanácsoknál az ügyfélszolgálati iroda és a lakásügyi osztály ad tájékoztatást az érdeklődőknek a budapesti lakáscsere osztály feladatairól, átveszi és továbbítja azokat a beadványokat, amelyeknek elbírálása az új kerületközi szerv hatáskörébe tartozik. a budapesti lakáscsere osztály ügyfélszolgálati irodája is természetesen a lakosság rendelkezésére áll.

/folyt.köv./

- 49 -

17.40/um

1825

bb 78. /ülést tartott a fővárosi ...1.folyt./um

az új szervezet megalakítása az állampolgárok számára előnyös. az egy „kézben” összpontosított lakáscserealap nagyobb választékot biztosít az érdekelteknek, ezáltal kedvezőbb lehetőség nyílik arra, hogy a munkahelyhez a rokonokhoz közelebb fekvő lakáshoz jussanak az igénylők. egyszerűsíthető a lakáscsere szerződés hatósági elbírálása is, mert kiküszöböljük a párhuzamos ügyintézését.

gérnyi kálmán elnökhelyettes a főváros kezelésében lévő lakóházak fenntartásáról, felújításáról szóló beszámolót terjesztett elő. ebben a tervidőszakban - 1985 végéig - 46-50 ezer tanácsi lakás felújítását tervezik a budapesti kerületekben, s mintegy 34-35 ezer lakás korszerűsítésével is számolnak. többségükben növelik a komfort-fokozatot, másutt az alapterületet, két-három kisméretű lakásból alakítanak ki egy nagyobbat. körülbelül 500-700 lakásnál van lehetőség erre. folytatódik az emeletreépítés és a tetőtérbeépítés - ennek során 700 új lakással gyarapodnak a kerületek. a tanácstagok megleléssel nyugtázták, hogy az eredmények ismertetése mellett bőséges helyet kaptak a lakosságot foglalkoztató gondok és problémák, amelyekre az orvoslást is igyekeznek megtalálni. a vitában felszólalt tanácstagok szinte mindegyike szóvá tette: az ingatlankezelő vállalatok hibaelhárító gyorsszolgálatára nem is olyan gyors, de ami ennél is bosszantóbb, az az, hogy a helyreállítási munkálatokat csigalassúsággal végzik. elmondták azt is, hogy a lakóházak udvarai, a lakóházakba vezető utak, járdák, a lépcsőházak nagy többsége piszkos, elhanyagolt; nem látszik a házmesterek-házfelügyelők kezemunkája.

a tanácsülésen meghatározták azt a munkaprogramot, amely az elvi kérdéseket és a gyakorlati tennivalókat tartalmazza. a lényeg: a minőség javítására törekedjenek az építőipari kollektívák! tarthatatlan, hogy sok helyütt szétforgácsolják az erőket, elhúzódnak a munkák, laza a feyelem és pazarlás folyik - hangsúlyozták a tanácstagok pléniumán. ezen mielőbb változtatni kell! sajnálatos tényként állapították meg, hogy sem a vállalatok, sem a tanácsi szervek nem készültek fel eléggé a növekvő feladatok ellátására. a felújítások előkészítése gyakran hiányos, nem mindig a legrászorultabb épületeket vették „munkába”, nem megfelelő a kivitelezés előkészítése sem, és az elvégzett munka minősége sokszor alatta marad az elvárhatónak. csak olyan feladat elvégzésére szabad vállalkozni, amit maradéktalanul teljesíteni is tudnak a vállalatok - legyen az építő, karbantartó vagy javító kollektíva - mondták.

/folyt.köv./

17.45/um

18³⁰

- 50 -

bb 78. -ülést tartott a fővárosi...2.folyt./um

a vi. ötéves terv időszakában több mint 24 milliárd forintot fordítanak a tanácsi kezelésben lévő lakóházak fenntartására és rendbetételére. e tetemes summa a több évtizedes elmaradás folyamatos pótlása mellett lehetővé teszi, hogy budapestten hozzáfogjanak több elavult városrész rekonstrukciójának előkészítéséhez. alapvető cél: a régi lakásokban élők jogos igényeinek mind teljesebb kielégítése, a korszerűtlen lakások számának csökkentése. /mti/

-.-

bb 76. társulati ülést tartott a mafilm színészegyüttese

i -ár um dg hgy

1981. október 2.

társulati ülést tartott pénteken a mafilm színészegyüttese. föld öttő igazgató köszöntője után kézdi kovács zsolt rendező ismertette az elmúlt év eredményeit, s a további terveket. hangsúlyozta: az önálló művészcsoporth létrehozása beváltotta a hozzáfűzött reményeket, a film és a televízió műfajában otthonos színművészekből szervezett társulat tagjai tavaly is sok jelentős filmszerepet alakítottak, emellett számos televíziós és színházi produkcióban is részt vettek.

a közeljövőben bujtor istván - a pogány madonna után - ismét filmíróként és főszereplőként jelentkezik, garas dezső sándor pál új filmjének főszerepére készül, s a tervek szerint a várszínházban rendezőként is bemutatkozik. kálmán györgy és balázsovits lajos fábi zoltán most elkészült filmjében, a rekviemben szerepel, cserhámi györgy és temessy hédi pedig andrás ferenc művében, a dögkeselyűben. cserhámi györgy egyébként idén a zsarnok szíve című új jancsó miklós produkcióban is közreműködött. társulati tagsága ellenére nem vált meg a színpadtól törőcsik mari, aki a nemzeti színházban, s meszléry judit, aki veszpéremben játszik főszerepet. /mti/

-.-

bb 79. befejeződött budapestten a négynapos nemzetközi jogász-tanácskozás

t gy/um dg hgy

1981. október 2.

pénteken befejezte munkáját a hilton szállóban a nemzetközi ügyvédi szövetség kereskedelmi joggal foglalkozó szakosztályának v. konferenciája. a világ mintegy 30 országából érkezett 750 jogász budapesti tanácskozásának eredményeit dr. béla száthmari, a nemzetközi ügyvédi szövetség elnöke foglalta össze az mti munkatársának:

/folyt.köv./

- 51 -

17.50/um

18³⁵

bb 79. /befejeződött budapestben ...1.folyt./um

- nemzetközi szövetségünk, amely jelenleg száz nemzet ügyvédi kamaráit, illetve mintegy hatezer egyéni tagot tömörít, két fő területen tevékenykedik: általános joggyakorlással foglalkozó szakosztályban, illetve a nemzetközi kereskedelmi jogi szakosztályban. a kereskedelmi jogi szakosztály képviselői ezúttal a gazdasági viszonyok, a nemzetközi gazdasági kapcsolatok fejlesztésének jogi vetületeiről, a jog lehetőségeiről tanácskoztak, ide értve a kelet-nyugati gazdasági kapcsolatok élénkítésének további útjait, módjait is. e téma aktualitását napjainkban szükségeltelen hangsúlyozni. hiszen az országok közötti gazdasági és kereskedelmi kapcsolatok harmonikus, és különösebb nehézségek nélküli fejlesztése azt is sürgeti, hogy a különböző társadalmi berendezkedésű országok egymástól igen eltérő jogrendszerei összehangba kerüljenek. mégpedig azért, hogy ne legyenek a különböző típusú jogrendszerek eltérései a kapcsolatfejlesztés, az együttműködés kerékkötői.

- a most zárult budapesti tanácskozást igen értékesnek tartjuk, mivel ezúttal először került sor arra, hogy a nemzetközi szövetség szocialista országban tartotta soros konferenciáját. magyarországon ugyan nem tagja a nemzetközi szövetségnek, de a magyar ügyvédek és jogtanácsosok mintegy félszáz képviselője hasznos és figyelemre méltó hozzászólásokkal gazdagította a kelet-nyugati gazdasági kapcsolatok jogi problémáival, illetve a transznacionális vállalatok kérdéskörével foglalkozó tanácskozás munkáját. a szövetség gazdag ismereteket kapott a magyar jogrendszerről, annak fejlődéséről. márpedig a nemzetközi kereskedelem rugalmasabb, a kor követelményeihez jobban igazodó szabályainak, módjainak felkutatása csak úgy lehet eredményes, ha alaposan megismerjük egymás jogrendszerét, annak működési mechanizmusát. az a törekvésünk a jövőben is, hogy bővítsük a nemzetközi szövetség kapcsolatait, erősítsük a kölcsönös tájékozódást segítő kapcsolatokat minél több szocialista országgal. a szövetség vezetője, s a konferencián jelen lévő dr. klaus sahlgren, az ensz főtitkárhelyettese látogatást tett dr. markója imre igazságügy-miniszternél. rendkívül hasznos és alapos tájékoztatást kaptunk a magyar törvényhozási rendszerről, s a jogrendszer működéséről, különös tekintettel az ügyvédségre vonatkozó szabályokra, továbbá a magyar gazdaság jogi kereteire. ugyancsak látogatást tettünk dr. szilbereky jenőnél, a legfelsőbb bíróság elnökénél, s tájékoztunk a bíróságok szervezeti felépítéséről és munkájáról - mondotta befejezésül dr. béla szathmari. /mti/

-.-

- 52 -

18.00/um

1845
P

bb. 80. megkezdődött a nemzetközi zenei tanács kongresszusa
t/gi/tr/dg/gw hgy 1981. október 2.

pénteken a hotel duna intercontinentalban megkezdte munkáját az unesco nemzetközi zenei tanácsának /cim/ tudományos kongresszusa. a négynapos konferencia résztvevőit, akik a világ 50 országából érkeztek budapestre, sir frank callaway professzor, a szervezet leköszönt elnöke üdvözölte.

a vitaindító előadást ujfalussy józsef akadémikus tartotta, premisszák a bartók-zene megértéséhez címmel. bevezetőjében utalt rá, hogy bartók ma népszerűbb, mint valaha. műveit világszerte rendszeresen játsszák az operaházakban és a koncerttermekben. ennek ellenére újra és újra fellángolnak a viták, a zenetudomány és a zenetörténet kutatói még mindig keresik a helyét európa és a világ zenetörténetében. kezdetben, a xx. század első harmadában az okozott gondott, hogy bartókot hol sztravinszkijjal, hol meg schönberggel hasonlították össze, s csak jóval később ismerték el eredeti tehetségét. ekkortól datálódik viszont az a helytelen felfogás, hogy bartók műveit aszerint állítják szembe egymással, hogy melyikben nyilvánvaló a népzenei fogantatás, s melyikben a hangrendszeri, a kompozíció-technikai ujitás.

- bartók tanuja és szenvedője volt a folklór, valamint a nemzeti zenei hagyomány különböző rétegei körül folyó vitáknak, torzsalakadásoknak - hangsúlyozta ujfalussy józsef, majd arról szólt, hogy már első új szellemiséget kifejező, a magyar, a szlovák és a román folklór mélyebb paraszti rétegére hivatkozó kompozíciói a sovinszta körök heves támadásait váltották ki. elsősorban azért, mert bartók a városiak és a módosabb parasztlak által nem ismert, lenézett és megvetett zenét szembeállította a megszokott, elfogadott népszerű, nemzeties dallamvilággal. az elkülönítés mérvessége azután fokozatosan feloldódott, s a csodálatos mandarin 1955-ös műsorra tüzésével végérvényesen csatát nyert a nagy zeneköltő. ezt a változást tükrözik a róla azóta megjelent monográfiák is. ujfalussy józsef végül bartók béla életútjáról, a munkásságát meghatározó indíttatásokról rajzolt árnyalt képet.

az olaszországból érkezett luigi nono előadásában a hazájában és más országokban kialakult hamis bartók képről beszélt. elmondotta, sokáig ők is csak a folklórlista bartókról vettek tudomást, s a kellefénél jóval kevesebb figyelmet fordítottak a zeneszerzőre, a zenetechnika, a komponálás módszereinek megreformálására. ebben az is közrejátszott, hogy aránylag kevés helytálló adat jutott el időben az olasz zenei köztudatba, de - mint említette - az utóbbi években alapvető változások következtek be. ennek eredményeképpen bartók béla teljes nagyságában áll az olasz zenei közvélemény előtt. az olasz zenetudós elismerően nyilatkozott arról a hatalmas munkáról, amellyel bartók számottevően hozzájárult a zenei kifejezés lehetőségeinek kibővítéséhez.

/folyt.köv./
18.06/gw

- 53 -

1850

bb. 80. /megkezdődött a nemzetközi zenei...folyt./gw

a kongresszus részvevői a két előadás közti szünetben sebő ferenc és együttese magyar népzenei bemutatóját hallgatták meg, a késő délutáni órákban a tanácskozás kerekasztal-vitával folytatódott, az est folyamán pedig ellátogattak az állami báb-színházba, ahol bartók három művéből készült produkciót tekintették meg.

/mti/

bb. 81. felhasználható: 19.10-től

jutalomjáték - bemutató az egyetemi színpadon

t/gi/pá/dg/gw hgy

1981. október 2.

bernard slade: jutalomjáték című vígjátékát mutatta be pénteken este a madách színház társulata az egyetemi színpadon. a színházi környezetben játszódó darab főszereplője, scottie életének ötven éve alatt számos foglalkozással próbálkozott, valamennyire mindegyikhez értett, de leginkább a barátokhoz, amiben utolérhetetlennek bizonyult. rajonganak érte a nők, büszkék rá férfi ismerősei, s mindenki szereti, aki kapcsolatba kerül vele. scottie - akit haumann péter alakít - is mindent feláldozna a barátaiért, a pillanatért, amikor velük lehet. a családját azonban meglehetősen elhanyagolja....

ötvenedik születésnapja alkalmából barátai jutalomjátékot szerveznek neki egy színpadon, e játék során meglevenednek életének fontosabb eseményei. főbb szerepet alakított cseke péter és zenthe ferenc, a darabot szirtes tamás rendezte.

/mti/

bb. 82. felhasználható: 19.00 órától!

egy hónap falun - turgenyev bemutató a kaposvári csiky gergely színházban

gom/st/gw hgy

1981. október 2.

turgenyev egy hónap falun című tragikomédiájának pénteki bemutatójával kezdte évadját a kaposvári csiky gergely színház társulata. a darab rendezője a nemzeti színházból visszaszerződött ascher tamás, díszlettervezője - vendégként - erdély miklós, jelmezeit pauer gyula készítette, ugyancsak vendégként. a művet elbert jános fordításában adják elő, a főbb szerepekben lukács andor, básti juli, csákányi eszter, jordán tamás jászai-dijas, máté gábor, rajhona ádám és pogány judit jászai-dijasok, valamint danffy sándor látható.

/mti/

18.11/gw

- 54 -

bb. 83. időjárásjelentés

gw hgy

1981. október 2.

a meteorológiai intézet jelenti:

változékony idő esőkkel, záporokkal

előrejelzés az ország területére szombat estig:

jobbára erősen felhős idő várható, egyre több helyen lesz eső, később záporokra, zivatarokra is számítani lehet. a déli, dél-nyugati szél megélenkül, a dunántúlon megerősödik.

a hőmérséklet kora délután általában 15-20 fok között alakul.

/mti/

bb. 84. gyenes andrás befejezte látogatását az nszk-ban

um dg hgy

1981. október 2.

gyenes andrás, az országgyűlés külügyi bizottságának elnöke, az mszmp központi bizottságának titkára, aki szeptember 27-től tartózkodott az nszk-ban, október 2-án befejezte látogatását. hivatalos programjának második részében találkozott heinz oskar vetterrel, a német szakszervezeti szövetség elnökével, johannes rauval, az észak-rajna-veszfáliai tartomány miniszterelnökével és a tartomány más vezetőivel. véleménycserét folytatott a szövetségi parlament szociáldemokrata képviselőinek egy csoportjával. látogatást tett trierben, ahol felkereste a friedrich ebért alapítvány kutató központját és a marx károly szülőházában berendezett emlékmúzeumot. gyenes andrás zárómegbeszélést folytatott vendég-látójával, herbert wehnerrel, az spd parlamenti frakciójának elnökével, a pártelnökség tagjával. kölcsönösen aláhúzták, hogy a megbeszélések ismételten megerősítették a politikai kontaktusok és párbeszéd fontosságát a magyar népköztársaság és a német szövetségi köztársaság közötti kapcsolatokban. ezek további elmélyítését szükségesnek tartják az európai béke, biztonság és együttműködés megszilárdításához való hozzájárulás érdekében is. a találkozón és megbeszéléseken részt vett horn gyula, az mszmp kb külügyi osztályának helyettes vezetője és hargita árpád, a kb munkatársa. /mti/

18.54/um

- 55 -

bb. 85. csőtörés

i/ri/tr/gw hgy

1981. október 2.

ujpesten péntek délután a rózsza utcában megrepedt egy

200 milliméteres pvc vízcsővezeték, így a városközpont lakótelepén mintegy ezer lakás maradt víz nélkül.

a fővárosi vízművek tájékoztatása szerint a hiba elhárítását nagyerdőkkel megkezdték, az elrepedt csövet várhatóan a hajnali órákra kicserélik. a javítás befejezéséig az uttest egyik sávját lezárták a forgalom elől. a lakosság ivóvíz-szükség

etét a meghibásodás idején szállító teherautókkal pótolták.

/mti/

-.-

bb. 86. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke 14.00 órától zárásig

gw

1981. október 2.

35. kitüntetések az ndk nagykövetségén
36. a szot elnökségének ülése
37. szakszervezeti oktatási konferencia
38. ülést tartott az mszt ügyvezető elnöksége
39. a kiskunsági tsz-ek küldöttértekezlete kecskeméten
40. szakszervezeti amatőrfilm-fesztivál szolnokon
41. kubai pártmunkás-küldöttség látogatása
42. országos amatőr pop-dzsessz-rock napok győrött
43. moson megye zenei multja - kiállítás mosonmagyaróvárott
44. befejeződött a nemzetközi gyógyszerésztörténeti kongresszus
45. megnyílt a fejér megyei őszi tárlat
46. az mszmp kb üdvözlő távirata ausztráliába
47. a hamlet premierje a győri kisleludyszínházban
48. új amfora-üzletek budapesten
49. agrometeorológiai előrejelzés
50. tanácsok - kertbarátoknak
51. hol telelnek a madarak?
52. mentesítő buszjáratok
53. indiai hét az intercontinentalban
54. őszi vendéglátó napok szegeden
55. új nyitvatartás a pálvölgyi cseppkőbarlangban
56. szüreti mulatságok kozármislenyben
57. mórlicz ida és angela varga tárlata nyiregyházán
58. szovjet energetikai szakkönyvek - kiállítás budapesten
59. bábolnai napok - állatorvosi tudományos tanácskozás
60. aczél györgy fogadta a nemzetközi zenei tanács tagjait

/folyt. köv./

21.01/wg

- 56 -

21 15

bb. 86. /a belföldi....folyt./gw

61. romesh chandra sajtótájékoztatója
62. tanévnyitó a nemzetközi előkészítő intézetben
63. a vállalati önállóság eredményei az egri dohánygyárban
64. zala és győr megyei népfrentbizottságok - mg-i kistermelés
65. a muzeumi és műemléki hónap megnyitója makón
66. országos tüdőgyógyász tanácskozás szolnokon
67. japán tudós látogatása
68. gadányi-émlékkiállítás esztergomban
69. szot-okth környezetvédelmi együttműködés
70. gyermekrajz kiállítás budapesten
71. tűz a vajhádi kendergyárban
72. magyar-angolai kapcsolatok
73. a mezőgazdaság ár- és pénzügyi szabályozó rendszerének módosítása
74. a központi szállítási tanács titkárságának országos értekezlete
75. tanévnyitó a zeneművészeti főiskolán
76. a mafilm színészegyüttesének társulati ülése
77. évadnyitó a kecskeméti katona józsef színházban
78. ülést tartott a fővárosi tanács
79. befejeződött a nemzetközi jogásztanácskozás
80. megkezdődött a nemzetközi zenei tanács kongresszusa
81. bemutató az egyetemi színpadon
82. turgenyev-bemutató a kaposvári csiky gergely színházban
83. időjárás
84. gyenes andrás befejezte látogatását az nszk-ban
85. csőtörés
86. hírjegyzék

/mti/

-.-

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében

főszerkesztő: pásztor jános

szerkesztették: fehér péter, koronczay emil, halasi györgy

v é g e

21.03/gw

-.-

21 20

- 57 -